@001A ༄༅། །ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་བཞུགས་པའི་དབུའི་ཕྱོགས་ལགས། །

@001B ༄༅༅། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་སོན་གྱུར་ཅིང་། །ཉེས་པའི་དྲི་མ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཡིས། །འགྲོ་བའི་གཉེན་

གྱུར་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་དང་། །མི་ཕམ་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་སྒྲོམ། །གང་གི་མཁྱེན་པའི་བློ་ཡིས་ཁ་ཕྱེ་ནས། །འགྲོ་བའི་

དབུལ་བ་སེལ་བར་ལུང་བསྟན་

པ། །རྗེ་བཙུན་ཐོགས་མེད་གཙུག་ན་བརྟན་ཅིག །རང་བཞིན་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་སེལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག །གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་སྒོ་

གཅིག་པུ། །ཆོས་

མངོན་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རྣམ་བཤད་བྱ། ། ༈ ད་ལ་འདིར་འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ། །ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་

བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་

འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་བྱེད་དང་རྩུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི། །ས་ལའི་ཕེ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྟུགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །ཀློ་ནི་བཟང་

པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་

རིངས་གནས་བྱེའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་བསྡུད་བྱེད། །ལོ་ན་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཚོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སྤྱོང་

ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་

@002A ༄༅། །གྲིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པའི་

མདོ་སྡོང་ཕྲག

བརྒྱ་པ་སོགས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱང་མཐའ་དག་པར་གསན་ནས། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་

མཛད་ཅིང་། ཁྱད་

པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཏུས་པ་དང་། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་སྡེ་ལྔ་སོགས་མཛད་ཅིང་། ཁྱེ་བྲག་ཏུ་དེ་དག་གི་

དོན་བསྡུས་ནས་

རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་མཛད་དོ། ། ༈ བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། མཚན་གྱི་དོན་དང་།

འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་།

གཞུང་གི་དོན་དང་། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གི་སྐད་དུ་མ་ཧཱི་ནི་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་མངོན་པ་དང་ཁ་ཛྨ་ནི་ཡི་ཧེ་བསྟན་པའི་ངེས་ཚིག་གིས་ཞལ་

ན། དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་

འདིར་ཆོས་དང་སམུད་ཙ་ཡི་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་པའོ། །དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་ཟག་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་བརྗོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་ཆོས་

མངོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

@002B འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་མཐའ་དག་མངོན་པ་ལས་བཏུས་པ་དང་། མངོན་པའི་ཆེད་དུ་བཏུས་པས། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་ལ་བམ་བོར་བྱས་པའི་ལྔ་ཡོད་པའི་བམ་པོ་དང་པོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙོ་

བོ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཤེས་པའི་ཚད་དུ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་ལོ་ཙཱ་བས་བཀོད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་

ཀྱི་མཚན་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གླེང་བསླང་བ་དང་། སྡོམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་གང་གི་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱ་བའི་གཞི་དང་། སྡོམ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་

པོ་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ས་སྡེ་ལྔ་

ལ་སོགས་པའི་དོན་བསྟན་བཅོས་འདིས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་མདོར་བསྡུས་པའི་སྡོམ་ལུས་རྣམ་གཞག་ནི་འདི་ཡིན་ཞེས་གླེང་བསླང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་རྣམ་

གཞུག་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོན་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་རྣམས་དོན་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཤད་དགོས་པར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་

པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར་དགོས་པ་བསྡུས་པའི་

དོན་བཅས་དང་། །ཚིགས་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། །བརྒལ་ལན་བཅས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་ལ་གུས་པའི་ཆེད་དུ་

དགོངས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་དེ་ཡོད་པར་ཆེད་

@003A ༄༅། །མས་རྟོགས་པ་ནི་བསྡུས་དོན་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཚིག་དོན་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་གོ་རིམ་མི་འགལ་བ་ནི་མཚམས་སྦྱར་ལས་ཤེས་པར་བྱ་

ལ། སྔ་ཕྱི་དང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ་

ནི་བརྒལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་ལྡུས་བཤད་པ་དང་། ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཚིག་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། དང་

པོ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་པའི་དོན་ནི། དངོས་སུ་འདི་ལ་

བརྟེན་ནས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་ན་འདིའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་དང་། ཕལ་པའི་གདུལ་བྱ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་རླབས་པས་རང་གི་ལམ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་

དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་ནོར་བར་བསྟན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དགོངས་པ་སྣ་ཚོགས་

ཀྱིས་བསྟན་པའི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་སོགས་ཐོས་ན་མགོ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་བཀག་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་སྐྲག་པ་སྤང་པ་དང་། མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་

བའི་ངོར་མདོར་ལས་དོན་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོར། དོན་རེ་རེ་ཡང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་

ནས་ཞེས་པར་བྱ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་ཉམས་པ་རྣམས་གསོ་བ་

@003B དང༌། མ་ཉམས་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་དང་གྲངས་སོགས་བསམ་པར་རིགས་པའི་གནས་རྣམས་ལ་མཁས་པར་

བྱས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་

བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི། མདོའི་དོན་ལྟར་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དོན་ཀུན་བཏུས་ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་

པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཡོངས་

སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་རབ་ཏུ་རིགས་པ་དྲུག་གོ །དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། བར་མ་གཉིས་

སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་

སྤྱངས་པ་དང་རྟོགས་པས་བསྡུས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་བསྟན་པ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་སོ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་

ནི། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ལས་བསྟན་པའི་བདེན་བཞི་

སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་བསྟན་པའི་དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ་དང་། ཟག་གྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་

པའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་སོགས་སོ། །ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སུ་སྦྱར་

ཏེ་བསྟན་ལ། ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་

@004A ༄༅། །འཐེལ་བའི་གཏམ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་འབྲས་བུའི་ནང་དུ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །ཡང་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པས་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་

ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་

རྣམ་པར་ངེས་པས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་

བསྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་

བཅས་པ་བསྟན་ལ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ནི་དོན་ཆེ་ཞིང་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཐོབ་པ་རྣམས་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་ཨ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྣམས་གསུང་རབ་
བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག

གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ད་ལ་མངོན་རྟོགས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་བསྟན་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་དང་། དེས་བགྲོད་པར་བྱ་བའི་ལམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་
ཏོ། །འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་གཞི་ལམ་འབྲས་

བུ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་པོ་བཞིས་རང་གིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ངེས་པའི་ཐབས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ལ། ཀུན་ལས་
བཏུས་པ་ལྔ་པས་རང་གིས་ངེས་ནས་གདུལ་བྱ་

གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཚིག་དོན་འཆད་ཚུལ་ནི། ཚིག་གཅིག་དོན་དུ་ཨ་ལ་འཇུག་པ་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་དཔུང་པ་དང་ཕྲག་པ་དང་སྡོང་པོ་དང་ཆ་གཉིས་ལ་འཇུག་

པ་ལྟ་བུ་དང་། མཐའི་སྒྲ་ཟད་པ་དང་ཉེ་བསྡོད

@004B ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་གཅིག་ཚིག་དུ་མས་སྟོན་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། མངོན་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དང་། གྲངས་དང་གསལ་བའི་དབྱེ་བས་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི། གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་

སུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་། རིག་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་དེ་ཉིད་འཆད་

པ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པས་རིག་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། ཞེས་པ་སྔ་མ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་སྒྲུབ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཡང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་

ལྟར། སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་དབྱེ་བའི་རྗེས་ལ་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྔ་ཕྱི་གོ་རིམས་ངེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་སྦྱོར་

བར་བྱའོ། །ལྔ་པ་བརྒྱལ་ལན་གྱིས་བཤད་པ་ནི། དངོས་

སུ་དམ་བཅའ་བ་ཡོད་པ་དང་། ད་མེད་ཀྱང་ཁོང་ན་གནས་པའི་དགོས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པས་ན། ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་སྙམ་དུ་ལྷག་པར་ཡང་དོན་གཉེར་ཆེ་བས། སྨྲའི་སྐྱོན་སྤང་བ་ཚིག་ལ་བརྒྱལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ

དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། རང་ཚིག་འགལ་བར་རྟོད་པ་ལྟ་བུ་དོན་ལ་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུའི་རྟོད་པ་མཐའ་ཆོད་པར་བཀོད་ནས་ལན་འདེབས་པའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིས་བརྗོད་བྱ་དང་། འདི་ལ་བརྟན་ནས་ད་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས

@005A ༄༅། །མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐོབ་པ་ཉིད་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་སྔ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་སོགས་བཞིན་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་རྟོགས་པར་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་རིགས་དེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་

པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་ཞེས་ན། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། དུ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསམ་པའི་གནས་རྣམས་ལ་མཁས་

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩམས་སོ། །འདི་ལྟར་མཁས་པ་ནི་ཕན་

ཡོན་རྣམ་པ་གཉིས་འཐོབ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། འབེལ་བའི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་འཕེལ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི། གནས་འདི་དག་ལ་མཁས་པར་བྱས་པས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེ་བར་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་འཕེལ་

བའི་རྗེ་སུ་མཐུན་པ་ནི། རྣམ་པ་མང་པོར་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཤེས་རབ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་ནོ། །འབེལ་བའི་གཏམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གནས་འདི་དག་མཁས་པས་འདྲི་བ་ཐམས་

ལུང་སྟོན་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་ལྟ་བའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་གཞི་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་མཁས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཞི་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་

གཉིས་ཏེ་ཆོས་སོ་ལྔ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་དུ་དང་ཅིའི་ཕྱིར་ནས

@005B ལྡན་པའི་བར་བཅུ་གཉིས་དང་། རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་བཅས་པ་བཅུ་གསུམ་མམ། དེ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཡས

པས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བདེ་བླག་ཏུ་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་པས་ཞི་གནས་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྟེན་ཅི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་
བརྟགས་པས་ལྷག་མཐོང་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི

ཕན་ཡོན་ཐོབ་བོ། །བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་དེ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཤིང་། ཞི་ལྷག་དངོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་མ་ལ་འཆད་པ་དང་གཞན་དང་རྩོད་པ་ན་མི་འཇིགས
པ་ཐོབ་ནས་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྟོན་ནུས་པའི་ཤེས

རབ་ཀྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་རྣམ་གཞག་གི་དགོངས་པའི་དོན་ནི། འཆད་པ་པོས་བཤད་སླ་ཞིང་། ཉན་པ་པོས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་སླ་བ་དང་། མགོ་སློས་པས

གོ་བ་རྫེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། རང་བཞག་མགོ་སློས་པས།

གོ་བའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་དང་། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །བསྡུས་དོན་བཤད་ཟིན་ལ། ཚིག་དོན་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དོན་དགུ་ལས་དང་པོ་མཚན་

གཞིའི་དབྱེ་བ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཞེས་སློས་ཏེ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཉོན་མོངས་སྤང་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་སློས་@006A ༄༅། །པའི་ཕྱིར། དབྱེ་དང་ཞེས་མ་སློས་པར་དྲི་བའི་ཚུལ་གྱིས་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མདོའི་དོན་ལ་དྲི་བ་བཀོད་ནས་ལན་འདེབས་པར་རང་བཟོ་སྤང་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་

མཚན་དྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེ་ཙམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐག་བཅས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཉེར་ལེན་དང་ཞེས་སློས་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བཤད་པ་ལ་

དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱང་བྱ་སྡུག་ཀུན་རྟོགས་པའི་ཆེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚད་མའི་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱང་གཉེན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་མཁས་

པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ནི། དེའི་རྣམ་གཞག་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་མཚན་གཞི་གང་ལ་གནས་པ་དང་

མཚན་གཞི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གོ་རིམས་ནི། གོ་རིམས་ཞེས་ཏེ། གོ་རིམས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔ་ཕྱིའི་རིམས་པ་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་མིང་དོན་ནི། དོན་དང་

ཞེས་སློས་ཏེ། མིང་དོན་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་སོ་ལྔ་སྟེ་ཚན་གསུམ་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་གི་ངེས་ཚིག་ཤེས་ནས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིགས་ལ་མཁས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཕུང་པོ་ལྔའི་དཔེ་ནི་དཔེ་ཞེས་

@006B ཏེ༔ ཕུང་པོ་ལྔའི་དཔེ་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་དོན་ཚན་བདུན་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་རྣམ་

པའི་རབ་དབྱེ་ནི། དབྱེ་དང་ཞེས་སློས་ཏེ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་ལ་ཀྱུས་པར་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་དང་། བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲངས་དང་གསལ་

བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྡུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བའི་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་མཐའ་དག་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྡུས་དང་

ཞེས་བསྡུས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་རྣམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་བསྡུས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉམ་པར་བཞག་པས་ཞི་གནས་སྐྱེ་སླ་བའི་ཕྱིར་

མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་

བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་ལ་རྟོར་བ་སོགས་འཐད་པར་རྟོགས་ནས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་

@007A ༄༅། །པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྡན་པ་དང་། ཞེས་སྨོས་ཏེ། འཕེལ་འབྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྡན་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྔོན་དུ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་

པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །རྣམ་པར་ངེས་པ་དེ་ཉིད་

བསྡུས་པ་སོགས་གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་

བཞི་ཞེས་སྨོས་པའི་དོགས་པ་ནི། སྤྱིར་བཤད་པའི་ཆོས་སོ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་ལ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཙམ་དུ་སྨྲི་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་ཞིག་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འོན་མཚན་ཉིད་ཀུན་

ལས་བཏུས་པའི་ནང་གི་བསྡུས་པ་སོ་གསུམ་པོ་ཁོན་དང་ལྡན་ཅིག་འཆད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་དགུ་ནི་མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་ལ། བསྡུས་པ་སོགས་གསུམ་ནི། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་སྟོན་པ་ཡིན་པས། བདེན་པ་

རྣམ་ངེས་སོགས་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འོན་བསྡུས་པ་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ནང་དུ་སྨོས་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་སོ་ལྔའི་རྣམ་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་ནི་མཚན་

ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ནང་དུ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞིར་དབྱེ་སྟེ།

@007B བདེན་པ་རྣམ་ངེས་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་ནི། བདེན་དང་ཞེས་ཏེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའོ། །ཆོས་སོ་ལྔ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་བདེན་པ་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

དུ་ཡོད་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ཆོས་རྣམ་ངེས་ཏེ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོབ་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་གཉིས་པོ་དེ་ཐབས་དེ་ལ་བེ་རྟེན་ནས་

རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་འགྲིབ་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་འཕེལ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་ཅིང་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚོ། ཇི་

ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། འབེལ་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། །སྤྱིར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྡོམ་དུ་བསྡུས་པ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་དག་ནི། གང་ཡང་རུང་བའི་སྡོམ་མ་ཡིན་

གྱི་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་སྡོམ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། སྡོམ་ལ་སྤྱི་སྡོམ་དང་བར་སྡོམ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ནི་སྤྱིའི་སྡོམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ

དང་། རྣམ་པར་ངེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཁས་པར་བྱ་བའི་གཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ

@008A ༄༅། །དོན་དགུ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད

པ་དང་། གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དོན་དང་། ཕུང་པོ་ལྔའི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང

པོ་ནི། ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་ཞེས་པའོ། །ཆོས་གསུམ་གྱི་གྲངས་འདྲི་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཞིག་སྨོས་པ་ན་ད་དག་གི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ཇི་ཙམ་དུ་ངེས་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་དྲི་བ

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕུང་པོའི་དབྱེ་བ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་ལྔ་སྟེ་ཞེས་པའི་ངེས་པར་བཟུང་བ་སྨོས་པ་ལ

དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གྲངས་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་འདྲ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ། རིག་པ་དང་། ལུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཆོས་གཉིས་སམ

བཅོ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཞིག་ཅིད་གཞོམ་དུ་རུང་བས་ན། གཟུགས་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྤྱངས་པའི་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གྲངས

@008B ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁམས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་བཅོ་བརྒྱད་པ་དེ་མིག་གི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་བདག་རྐྱེན་གྱི་ཁམས་དྲུག །དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག །བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ནིའི་ངེས་བཟུང་ནི་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་མ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སུམ་པ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་བཅུ་གཉིས་སུ་གནས་ཏེ། མིག་གི་སྐྱེ་མཆོད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཕུང་པོ་ལྔར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་ཞེས་གྲངས་ངེས་པར་བཟུང་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོའམ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོའམ། སྤྱིར་ཡིན་སྙམ་དུ་དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་

ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་བདག་གི་གཞི་རྣམ་པ་ལྔ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། དེ་བརྗོད་ཅིང་ལེགས་པར་བསྟན་པས་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་པར་ཤེས་ནས་བདག་འཛིན་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་ནི། ལྔ་པོ་རེ་རེ་ཡང་བདག་གི་གཞི་ཞེས་པའི་དོན་དང་། གཞི་དེ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་གསུམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་བཞག་གི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་

@009A ༄༅། །ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བའི་གཞི་དང་། དེ་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་བདག་གི་གཞི་ལུས་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། ལོངས་སུ་བཟུང་

བ་ཡུལ་དྲུག་དང་བཅས་པ་དབང་པོས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན། གཟུགས་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་བའི་བདག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བས། དེ་ཕུང་པོ་ཆོས་ཙམ་དུ་བརྗོད་པས་བདག་འཛིན་བཟློག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྤྱོད་བརྗོད་

པ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བའི་བདག་གི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཚོར་གསུམ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་རྣམ་སྨིན་སྨྱོང་བ་པོའི་བདག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བས། ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་བྱེད་ཕུང་པོ་

ཆོས་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་བདག་འཛིན་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་བདག་གི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དེ་འདིར་བསྟན་པས་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐོང་བ་དང་

ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ན། ཐ་སྙད་འདོགས་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བས་དེ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་འདུ་ཤེས་

ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡང་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་བདག་གི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་དེ་སེམས་པས་ཀུན་ནས་སློང་ནས་དད་སོགས་ཆེས་དང་ཆགས་སོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་འདུ་བྱེད་པ་ན་ལས་གསག་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བས་

@009B དེ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པའི་ཕུང་པོ་ཡང་བདག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བའི་བདག་གི་གཞི་ཞེས་བརྗོད་དེ་དེ་དག་གི་གནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙོམ་ཙམ་ལ་རྟག་པ་དང་གཅིག་བུ་དང་ཡུལ་ལ་རང་དབང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་ཡོད་

པར་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བས་དེ་ལོག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། བསྡུ་ན་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གསུམ་དུ་ཡང་འདུས་ལ། ཕྱེ་ན་མག་དང་རྣ་བ་སོགས་ལ་

ཡང་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་མང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ནར་ངེས་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་དང་བསྐྱེད་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་གྲངས་ངེས་པའི་དངོས་པོ་དགོད་པ་དང་། དེར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཡུལ་དྲུག་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པ་དྲུག་ལུས་དང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་ལ་མིག་སོགས་དྲུག་ལས་མང་མི་དགོས་

ཉུང་མི་འདུ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་ལ་གཟུགས་སོགས་དྲུག་ལས་མང་མི་དགོས། ཉུང་ནི་མི་འདུ། ཉེར་སྤྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལས་མང་མི་དགོས། ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་པ་གཟུང་

ཟིན་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་འཛིན་བཞིན་པ་ཡིན་པས། འདས་ད་ལྟར་ཞེས་སྨོས་ཀྱི། མ་འོངས་པ་འཛིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་ཨ་སྨོས་སོ། །ཉེར་སྤྱོད་གཙོ་བོ་ནི་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་དང་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཉ་བར་སྤྱོད་ཅིང་མྱོང་བར་བྱེད་

@010A ༄༅། །པའི་ཕྱིར་རམ། སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཉེ་བར་སྤྱད་བྱར་གྱུར་པས་ཉེ་བར་སྤྱོད་དེ། རོ་བྲོ་བའི་སྙིང་པོ་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བ་ནི་ཚོར་བ་སྟེ། ཚོར་བ་གསལ་བ་གསུམ་གྱི་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་སྤྱོད་པས་རྣམ་

ཤེས་དྲུག་ལ་ཉེར་སྤྱད་ཅེས་བཞག་ལ། ཀུན་གཞིའི་འཁོར་ན་ཚོར་བ་ཡོད་ཀྱང་ཉེར་སྤྱོད་དུ་མི་བཞག་སྟེ། འཁོར་ན་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་ན་ཚོར་བ་གསལ་བ་ཡོད་པས་

འདིར་ཉར་སྤྱོད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཞག་ཅེ་ན། དེ་ནི་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་ཚོར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས་ཚོར་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཞེས་མ་བཞག་གོ །འོན་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་གང་དུ་

ཡང་མ་འདུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཀུང་ཞེས་བོན་གྱི་ཆ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འདུས་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆའི་ལྡོག་པ་ནས་དང་ཉོན་ཡིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་

པ་དང་ལན་ནི། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་སུ་ཡང་འདུས་ལ། རྒྱས་པར་བྱེད་ན་བཅུ་གཉིག་ལས་ཡང་མང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་ནར་ངེས་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གྲངས་ངེས་པར་བཟུང་བ་དང་དེར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་

བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ལུས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་དྲུག་དང་ཡུལ་དྲུག་པོ་ཁོ་ནས་མ་འོངས་པའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པ་དྲུག་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིད་ཅེས་པ་ངེས་བཟུང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་བཅད་

@010B པའི་ཆེད་དུའོ། །འོན་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མ་འདུས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ནེས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་མིག་ཤེས་གནས་

ཀྱི་སྔོ་ནས་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་ཁམས་སུ་བཞག་ལ། མིག་ཤེས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྔོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་གོ །གསུམ་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་གཉིས། ཕུང་པོའི་ཆོས་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་

མཆེད་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །མདོ་ལས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཟག་བཅས་ཀྱི་

ཕུང་པོ་ལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཉེར་ལེན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལེན་པས་དེ་ལྟར་འདགས་

དེའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཚུལ་ནི། འཆི་ཁའི་ཕུང་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པ་ལས་ཕུང་པོ་འབྱུང་བས་ཉེར་ལེན་ལས། འབྱུང་བས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྟེ། རྟའི་མེ་ཞེས་

པ་བ་ཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་འདི་ལས་སྲིད་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་ཏེ། འབྲས་བུའི་ཤིང་ལྗོན་པ་བཞིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྲིད་པའི་དབང་དུ་སོང་ཞིང་དེ་ལ་རག་ལས་བས་ཉེར་ལེན་གྱི@011A ༄༅། །ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་འབངས་བཞིན་ནོ། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་ལྡན་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་ལྡན་པ་དང་། གྲོགས་གྲོགས་ཅན་ལ་ལྡན་པའི་ཚུལ་གསུམ་མོ། །འདི་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་

བསམས་ནས། ཀུན་འབྱུང་ལ་སྤྱོད་འདོད་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མིང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དེ་བ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དུ་ཕུང་

པོ་ལ་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་པ་དང་། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་སོགས་བཞི་ལ་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཉེར་ལེན་དུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་མ་འོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་

པོ་ལ་འདུན་པ་དང་ད་ལྟ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། དངོས་དང་སྐབས་བྱེད་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་པར་བྱའོ་

མ་འོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལ་ཉེར་ལེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་མ་འོངས་པ་ལ་འདོད་པའི་

ས་བོན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཉིད་འཆི་ཁའི་ལུས་བྱེ་བྲག་ཅན་ནམ། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྲེད་པའི་སྲེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུན་པས་གསོས་བཏབ་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་

@011B པའི་སྲེད་པ་ལ་ཉེར་ལེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེས་ད་ལྟར་ཕུང་པོའོ། ། ༈ གྲུབ་ཟིན། ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་

ནོ༔ ༔དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཞིའི་རྣམ་པར་

ཞེས་པས་ཀྱང་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་ལྡན་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སོགས་སུ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་གཙོ་བོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྷན་སྲིད་པ་སྐྱོང་འདོད་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ

ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་འཁོར་བ་མི་འདོད་ན། སྲིད་པ་ཆེད་དུ་བཏང་ནས་སྤང་བར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ། ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁམས་

དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་

ཁྲི་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་འདྲི་བར་མི་རིགས་ཏེ། ལན་དུ་གཟུགས་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་བྱུང་བས་དྲིས་ལེན་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཕུང་པོའི་སྒྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་བསྡུས་

@012A ༄༅། །པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དྲིས་པ་ལ་ཞད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཞད་བྱ་ཞད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་ཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སུ་རུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཅན་ནང་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པའི་སྒྲོན་ནས་སྔ་མའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་རེག་པས་གཟུགས་རུང་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ནས་ངོས་ཀྱི་ཆ་ཤེས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཡུལ་

དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བའོ། །གཟུགས་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རེག་པས་གཟུགས་རུང་དང་། ཡུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་རུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གང་ཁྱབ་ཆེ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ཁྱབ་ཆེ་སྟེ། གཟུགས་ན་སྙོད་པའི་ལྷའི་གཟུགས་ལ་འདུས་ཏེ། རེག

པས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། འདོད་པའི་ལྷའི་གཟུགས་ལ་ནི། གཟུགས་ཅན་ནང་པན་ཚུན་ཕྲད་པས་སྔར་ལས་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པའི་གནོད་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་

གཉིས། རིག་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཆོས་ཅན། བཅུ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། ལག་པ་དང་མེ་ཏོག་གི་གཟུགས་

ཕྲད་པས་སྔར་ལས་མི་འདྲ་བའི་གནོད་པར་བྱར་རུང་བ་ལག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ལུས་དང་ལུས་འབྲེལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་དང་། དུས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གྲང་བ་སོགས་གཉིས་གཉིས་དང་།

@012B སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྔ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དཔྱད་པས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཡུལ་ལ་ཞེས་ཏེ། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་དང་རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པའི་མཉམ་

པར་བཞག་པའམ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཡིད་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔྱད་དུ་རུང་བ་ཡུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གཞི་རྒྱས

ཁྱབ་པར་སྣང་བ་སོགས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་བམ། མ་གྲུབ་དང་པོ་ལྟར་ན། གཞན་གྱིས་མཐོང་དུ་རུང་བར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ལ་འཁྲུལ་པ་མངའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གགས་ལ་སོགས་པ་གསེར་

དུ་བསྒྱུར་ནུས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་གསེར་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ཤིང་། གསེར་ཡིན་པས་དོགས་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་ལ་དེང་རུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་སོགས་ནི། ཀེང་རུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་བརྙན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། དེང་རུས་སུ་མི་

སྣང་བས་འཁྲུལ་པ་མངའ་བར་གལ་ལ་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྣང་བ་བཞག་པར་དཀའ་ལ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཉིད། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དུ་སྣང་གི། རང་ཅག་རྣམས

ལ་སྣང་བ་ལྟར་བྱེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་བག་ལ་སྲིད། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བོད་སྣ་མ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་རྫུན་པ་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙེད་པ

@013A ༄༅། །མཁྱེན་ཚུལ་ལ་རྨོངས་པར་ཟད་དོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྣང་ཚུལ་ཡང་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚོར་བའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་བའི་ཞེས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དངོས་དང་བརྟགས་པ་ཅི་རིགས་པ་འདེས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་ནི་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་བྱེད་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་།

སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྨིན་སིམ་པ་དང་གདུང་བ་དང་གཉིས་མིན་ཅི་རིགས་པས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་སྤྱོད་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་།

ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་མཚན་མ་འཛིན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་ནི་འདུ་ཤེས་

ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདུ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་དབྱེར་མེད་དེ། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་ཚུལ་
གྱིས་ཡུལ་གྱི་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མར་

འཛིན་པ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། རྟོག་པས་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པ་བཀྲ་བར་འཛིན་
པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐོང་ཐོས་བྱེ་བྲག

@013B ཕྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་བཞི་ནི་ཚད་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི་མངོན་སུམ་
ཚད་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐོས་པ་ནི་ལུང་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་པ

དང༑ བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་ནི། རྫེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་པའོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་བྱེད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་པར་ཞེས་ཏེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་ནི་མཚན་གཞིའི་གཙོ་བོ་

སེམས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་གསལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན། མ་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་ཆེས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིས་
སེམས་ཡུལ་ལ་འདུ་བྱེད་པ་སེམས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་

དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཞེས་པར་
བྱའོ། །སེམས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་

བྱུང་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། ལས་སུ་བྱ་བ་དུ་མ་ལ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། དགེ་བའི་དེ་དག་ལུང་མ་བསྟན་དང་། གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་སུ་སེམས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་
གྱིས་གནས་སྐབས་ཉེར་ལྔ་གསུངས་ཏེ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་

དང༔ གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཕྱི་ནང་དང་གཟུང་འཛིན་

@014A ༄༅། །དང་། སྤྲང་གཉེན་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་གས་སྐབས་སོ། །གནས་སྐབས་དེ་དག་ལ་སེམས་གཡོ་བྱ་བྱེད་པ་ཡང་སེམས་པའི་ལས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་

པར་ཤེས་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་རིགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་

རིག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལུས་སུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དྲུག་ཡོད་དེ། གཟུགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས། ཆོས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་གཞན་གྱིས་བཞག་པ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་དབུས་མཐར། དེ་ལ་དོན་

མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་

ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དོན་ཙམ་མཐོང་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་བཤད་དུ། ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི། བྱེ་

བྲག་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཙམ་དམིགས་ཀྱི་ཁྱད་

པར་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གཙོ་བོ་འཁོར་གྱིས་གཟུགས་དམིགས་པ་དཔེར་བྱས་ནས། གཟུགས་ཙམ་

དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་རིང་ཐུང་དང་ལུས་

@014B མཛེས་མི་མཛེས་དང་། སྔོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་གཙོ་འཁོར་གཉིས་ཀས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་མི་འདྲ་

བའི་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སེམས་ཀྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོར་རྣག་སྣོབས་ཀྱིས་

རིག་ཅིང་། དན་གྱི་ཁྱད་པར་གྲོགས་སེམས་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་ལ། སེམས་བྱུང་གིས་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དམིགས་མ་དམིགས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ལ་དབྱེ་ན་ནི། དབང་ཤེས་གཙོ་

འཁོར་གཉིས་ཀ་གཟུང་ཡུལ་ལ་སླུབ་འཇུག་ཡིན་པས། གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་སྣང་དགོས་ལ། སླུབ་འཇུག་ཡིན་ཡང་གཅིག་ལ་སྣང་ལ་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྣང་ན། གཟུགས་འཛིན་དང་སྒྲ་འཛིན་ལྟར་དམིགས་པ་མཚུངས་པ་མཉམ་

པར་འགྱུར་རོ། །སྣང་མི་སྣང་གི་ཁྱད་པར་མི་ཡིན་གྱི། ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་མ་ངེས་ལ་བྱེད་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཙོ་འཁོར་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ངེས་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པའི་ཁྱད་

པར་ལ་བྱེད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་མཐོང་བའི་ཚེ། གཟུགས་མཐོང་སོ་སྣམ་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་དེས་སྐྱེད་ལ། གཙོ་བོ་དབང་ཤེས་དེས་མི་སྐྱེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཞག་མི་ནུས་ཤིང་།

དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོ་སྐམ་པའི་ངེས་ཤེས་འཁོར་སེམས་བྱུག་གིས་མི་སྐྱེད་པ་ཁས་བླངས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ཤེས་སྤྱིར་སྐྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་སྐབས་དང་སྦྱར་
བའི་བཏུང་བས་ནད་ཞི་བ་སྨན་དང་འགྲོགས་པའི་

@015A ༄༅། །སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱིས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་སེམས་བྱུང་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། སེམས་བྱུང་
གིས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་ཡང་སེམས་

དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངོ་བོ་ཐད་དུ་ཁས་བླངས་ནས། རང་སྟོབས་ཀྱི་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་དེ་ལ་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཕན་
ཚུན་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་ལ་ཕན་བཏགས་པའམ། མ་བཏགས་

ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་གཞན་དེ་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་དགས་པ་འགལ་ལོ། དང་པོ་ལྟར་ན། དུས་མཉམ་མམ། མི་མཉམ། མི་མཉམ་ན། དུས་མཚུངས་ཉམས་
པར་འགྱུར་རོ། །དུས་མཉམ་ན། དོན་གཞན་དུས་མཉམ་ཕན་

ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་སྐྱེད་པ་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཏེ་ཚོགས་པ་སྔ་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མིག

ཤེས་མངོན་གྱུར་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་རང་གི་ཚོགས་པ་སྔ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་རིག་མ་རིག་ངས་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང་མི་

སྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ན། སྔར་ལ་མ་ངེས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་གཙོ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་བཞག་མ་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་དག་པ་ལས། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། ཞེས་འབྱུང་གི །དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་འདེན་པ་དཔེ་མ་དག་པའོ། །

@015B སྔར་བཤད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་དེ་དག་ནི། གཞུང་གིས་དངོས་བསྟན་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་བཞག་པར་དཀའོ། །ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ངེས་ན་སེམས་པ་གང་ཞེ་ན།

སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་ཞེས་པ་དང་། དྲན་པ་གང་ཞེས་ན། འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་གཙོ་བོ་གཟུང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ངེས་ཤེས་

སྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི། གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད་ལས་དང་། སྣང་རྟོགས་ཟིན་

གྱི་ཡུལ་མ་བརྗོད་པ་སོགས་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན། ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ། གཙོ་བོ་སེམས་དང་། ཡུལ་དེ་

ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གཞིར་བྱས་ནས། བྱེད་ལས་ཀྱི་ལག་རྗེས་སོགས་ཁྱད་པར་ཆོས་གཞན་གྱི་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་རིག་པ་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཁྱད་པར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་

ཞིབ་ཏུ་བལྟས་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་སྟེ། དེ་ཙམ་ལས་མི་སྤྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ། དབང་པོའི་ཁམས་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་@016A ༄༅། །པའི་ཁམས་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མིག་གང་གིས་ཞེས་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཉེར་སྤྱོད་བདག་རྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བསྡུས་པ་ནི། མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །མིག་གི་ཁམས་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། འདས་པའི་མིག་གིས་

གཟུགས་མཐོང་ཟིན་པར་དང་། ད་ལྟར་བའི་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བཞིན་པ་དང་། འདས་ད་ལྟར་གྱིས་བསྡུས་པའི་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་། མིག་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་བོན་དང་། དེ་ཉིད་བདེ་འགྲོ་དང་

ངན་འགྲོའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་བོན་ཏེ། ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པའི་ས་བོན་གྱིས་བསྡུས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་ཁམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། རྣ་བའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་

ཉིད་ཀྱང་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཤེས་པ་དག་རྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། འདས་ད་ལྟར་གཉིས་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་
འདས་པའི་ས་བོན་གཉིས་ཀྱིས་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་
ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་གང་གིས་ཞེས་ཏེ། མིག

@016B ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཉེར་སྤྱོད་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འདས་ད་ལྟར་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡུལ་
ཅན་གྱིས་སྒོ་ནས་མཆོན་པ་དང་། ད་ལ་དབང་བྱེད་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་མཆོན་

བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་སྔ་མ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཤེས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་སོགས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་
སྒོ་ནས་མཆོན་པ་དང་། རྒྱུའི་སྒོ་ནས་མཆོན་པས་ཤེས་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་མིག་དང་ཞེས་ཏེ།

བདག་པོའི་རྟེན་མིག་དང་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རྟེན་དང་དམིགས་པས་མཚོན་པའི་མངོན་

གྱུར་གྱི་བསྡུས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པའི་ས་བོན་གྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་ཞེས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་རྣ་བ་དང་། དམིགས་རྐྱེན་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་ཐོས་པའི་རྣམ་རིག །རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་

ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་དང་། རེ་རེ་ལ་ཡང་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གྱིས་བསྡུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མ་

@017A ༄༅། །འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཡང་ཁམས་ལ་བརྟེན་ནས། ཇི་ལྟར་མཐུན་མཐུན་དུ་སྦྱར་བ་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ་གྱུར་པ་

ཞེས་སོགས་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ། གཟུགས་གང་དག་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་སོགས་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་འདས་

པ་དང་། ད་ལྟར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མིག་གི་ཁམས་དང་། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གྱིས་བསྡུས་པ་གཉིས་དང་། མིག་ཤེས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་

ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག

ལ་གཉིས། དངས་དང་། ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་

བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་

གཞག་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་នོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་

པོ་ནི། གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གཟུགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། འབྲས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གཟུགས་དང་འབྲས་གཟུགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི།

@017B བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་སོགས་གཟུགས་བརྟན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་འདུས་པ་དགག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ཕུང་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི། ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་

ཁ་ཅིག་དྲང་བའི་དོན་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཁམས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་

མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སེམས་ཙམ་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་བཀག་པའི་སྒྲ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་

བཞག་དགོས་ལ། དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚེད་མས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སུན་འབྱིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སུན་འབྱིན་པར་འདོད་པ་དེ་འདྲ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་མི་

འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་ཁས་ལེན་ཡང་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ངོ་མཚར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དཔག་ཚད་དང་། རྒྱང་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་ཡོད་པ་ནི་སྲོན་མེད་པ་

ཞིག་གོ །དེས་ན་གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པ་ལས། རྫས་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འབྲས་གཟུགས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུལ་

@018A ༄༅། །བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་བཞིར་ངེས་ལ། འབྲས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་འགྲུབ་ན་སྒྲ་བ་སོགས་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བས་ན། འབྱུང་བ་དང་གནས་པ་ཐ་གྲུབ་ཆེ་བ་དང་། ཡོད་པ་ར◌ུ་ཆེ་བ་དང་། བརྟེན་པ་བརྟོས་ཆེ་བ་

ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འབྱུང་འགྱུར་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བསྐྱེད་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། གནས་པ་དང་། སྡོན་པ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། འདུག་པའི་རྒྱུ་དང་། རྗེས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་། གནས་པར་

བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་གཟུགས་བཤད་པ་དང་། འབྲས་གཟུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱའི་

དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། སའི་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། སའི་ཁམས་ཞེས་སོ། །དབྱེ་བ་དང་ལན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྲ་ཞིང་

འཐས་པ་དང་། བརླན་ཞིང་གཤེར་བ་དང་། ཚ་ཞིང་བསྲེག་པ་

དང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་སྟེ། ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུར་བྱས་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་དབང་

པོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འབྲས་གཟུགས་ཆོས་ཅན། བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྔ་དང་། དེའི་གཟུང་ཡུལ་ལྔ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་འབྱུང་བས་བསྡུས་པའི་རིག་བྱ་ལས་ལོགས་སུ་

@018B བཀར་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཡུལ་ལྔ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་མིག་གི་དབང་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་

བ་ཞེས་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་བདག་པོའི་

རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། མེ་ལོང་(DRvA)ངས་པའི་ནང་དུ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་དུ་རུང་བའི་གཟུགས་དང་བས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱུ་མ་གཟུགས་ཅན་མཐའ་དག

འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུང་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གཞན་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལས། པར་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་

དང༏ ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣ་བའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། རྣ་བའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་

ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལོག་རྟོག་དང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་ཚུལ་སྤྱུ་མ་ལྟ་ལྟར་འདི་དང་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྣའི་དབང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྣའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ།

@019A ༄༅། །སྣའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱི་མཚོན་ནུས་ཏེ། རྒྱུ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་མཚོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གོང་འོག་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་ཡང་ཆོག་གོ །བཞི་པ་ལྕེའི་དབང་པོ་བཤད་

པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལྕེའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལྟས་བྱིན་གྱི་ལྕེའི་དབང་པོ་མཚན་གཞི། ལྕེའི་དབང་པོར་མཚོན། རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག

རྐྱེན་བྱེད་པའི་གཟུགས་དང་བའོ། །གོང་འོག་རྣམ་ལ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མཚོན་ནུས་སོ། །ལྔ་པ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཞེས་

སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་

པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མདོར་བསྡུས་ན་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མཚོན་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་

ཡུལ་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་གཟུགས་བཤད་པ་ལ་

གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ། །གཟུགས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏེ། སྔོན་པོ་ཚོས་ཅན། དོན་ལྔའི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་

སྐྱེས་ཤིང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོག་རྟོག་དང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་

@019B ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོན་ལ་དབྱེ་ན། དགོས་པའི་དོན་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། རྫས་ཀྱི་དོན་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དོན་ཞེས་སྨོས་ཏེ། མིག་དབང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བས་མིག་གི་དབང་པོའི་

སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་བྱའི། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་དང་། བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་

གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལྔ་ཡོད་དེ། སྔོན་པོ་སོགས་ཁ་དོག་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཞི། ཁ་དོག་གི་བཀོད་པ་དང་ཟེ་ལྡར་གནས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ་སོགས་བཅུ། ཕན་གནོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གྲིབ་མ་དང་ཉི་མ་སོགས་བརྒྱད། མིག་ཤེས་

ཀྱི་ཕ་རིའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་དགོས་པ་བྱེད་པའི་རྟེན། མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པའི་གཟུགས་དང་། བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། ༑ རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནམ་མཁའ་ཁ་དོག་གཅིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ལྟང་ཁུ་ཞེས་པ་ནི། སྔོ་སེར་འདྲེས་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ། སེར་པོ་ཤས་ཆེན་ལྟངས་སེར་དང་། སྔོན་པོ་ཤེས་ཆེ་ན། ལྟང་སྔོན་ནམ། ལྟང་ནག་གོ །འདིར་བཤད་པའི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པའི་གཟུགས་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྣང་ཡང་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། མིག་ལ་སོགས་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས། ཕ་རིའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པའི་བར་གྱི་སྣང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མིས་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་ཡུལ་ཁ་དོག་གིས་བསྡུས་པའོ། །ཕྱོགས་ཀུན་ནས་

@020A ༄༅། །མཉམ་པར་སྣང་བ་ལ་ལྟ་མ་བདག་སྟེང་འོག་སོགས་འཁོར་ཡུག་ཏུ་མཉམ་པ་ལ་ཟླུམ་པོའོ། །མཐོ་དམན་མེད་པར་སྣང་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཐོ་དམན་ཅན་དུ་སྣང་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཏེ། དེ་དག་གི་

ཚིག་དོན་ནི་གོ་སླ་ཞིང་། རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན། གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། བཞིར་འདུས་ཏེ། ཁ་དོག་བཟང་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་ཡིད་

དུ་མི་འོང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་བར་མར་གནས་པ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཁ་དོག་དང་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་དཀར་པོ་དང་སྔོན་པོ་ཆོས་གསལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། ཉེ་བར་གཏུགས་ན་དེ་ལྟར་མེད་པ་ཁ་དོག་དང་འདྲ་བ་སྤྲིན་དང་དུ་བ་ལྟ་བུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་

གཉིས་པ་སྒྲ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་གང་ཞན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། རྣ་བའི་དབང་པོའི་ཡུལ་སྒྲ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་

ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་བཟུང་དོན་ཞེས་པ་སྨྲང་བཤད་པ་ལྟར་བརྟགས་པ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། བཅུ་གཅིག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཕན་གནོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་གསུམ་དང་རྒྱུའི་སྒོ་

ནས་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་གསུམ་དང་། བཤད་ཅིང་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་སོགས་གསུམ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཕགས་པས་ཐ་སྙད་

བཏགས་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་

@020B རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་གསུམ་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་གཏོགས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ལག་པ་དང་ངག་གི་སྒྲ་སོགས་དང་། ལྔ་པ་ནི། རྒྱུ་

སྒྲ། རླུང་སྒྲ་སོགས་དང་། དྲུག་པ་ནི། ལག་པ་དང་རྫ་རྔང་ཕུད་

པའི་སྒྲ་སོགས་དང་། བདུན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། དགུ་པ་ནི། བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པ་སོགས་

ཀྱི་སྒྲ་དང་། བཅུ་པ་ནི། མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་པ་དང་། མ་མཐོང་

བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དོ། །བཤད་ཅིང་བསྟན་པ་གསུམ་དུ་ཡང་དབྱེ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བཤད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་པའོ། །ཕྱི་མ་ལ་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་དྲི་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏེ། དྲི་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཡུལ་ཅན་

དང་། ངོ་བོ་གསུམ་གྱིས་སྒོ་ནས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི། སྣའི་ཤེས་པའི་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲིལ་དབྱེ་ན་དྲུག་སྟེ། ཕན་གནོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབང་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེ་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་གནོད་པ་དང་། ཕན་གནོད་གང་ཡང་མི་

བྱེད་པའི་དྲི་ཞིམ་པ་སོགས་གསུམ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོག་སྐྱེའི་དྲི་ལྟ་བུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་བདུག་སྤོས་སྦྱར་བའི་དྲི་ལྟ་བུ་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཨ་སྨྲ་སྨིན་པའི་དྲི་ལྟ་བུར་འགྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ@021A ༄༅། །དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་རང་གི་ངོ་བོ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི། ལྟེའི་ཤེས་པའི་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །དབང་པོའི་གཟུགས་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བས་བཏགས་མིང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཁ་བ་ཞེས་ཏེ། རོལ་བཙུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།

རང་གི་ངོ་བོའི་སྐྱོན་ནས་དྲུག །ཕན་གནོད་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་ཡིད་དུ་འོངས་པ་སོགས་གསུམ་དང་། རྟེན་གྱི་སྐྱོན་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དྲུག་ནི། རིམས་པ་བཞིན་དུ། ཏིག་གའི་རོ་དང་། སྐྱུ་རུ་རའི་རོ་དང་། (TSvA)་བ་གསུམ་གྱི་རོ་དང་།

ཨ་རུ་རའི་རོ་དང་། ལན་(TSvA)འི་རོ་དང་། བུ་རམ་གྱི་རོ་ལྟ་བུའོ། །ཕན་གནོད་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་བསྟན་པ་གོ་བར་ཟད་དོ། །ཐ་མ་གསུམ་ཡང་རྟོགས་པར་སླ་བས་མ་བྲིས་སོ། །ལྔ་པ་རེག་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲེ་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་

བའི་རེག་བྱ་བཤད་ཟིན་བས་རེག་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག །འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཏེ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རེག་བྱ་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ནས་ཤེས་པར་

བྱ་སྟེ༔ རྒྱུ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་རང་གི་ངོ་བོ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལོག་རྟོག་དང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། དབང་པོ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་ཡུལ་གང་ཞིག །སྒྲ་

@021B བ་སོགས་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རིག་བྱ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། (DvA)ངས་མ་དང་(DvA)ངས་མ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས། དབང་པོ་དང་སྦྱད་བཟོད་པ་དང་། སྦྱད་བཟོད་དཀའ་བ་འཛམ་རྩུབ་དང་། འདིགས་སླ་བ་

དང་དཀའ་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་ལྟི་དང་སྲིན་བལ་ལྟར་ནེམ་ནེམ་པོར་སྣང་བ་མཉེན་པ་ཉིད་དང་འདུས་འཁྲིགས་དང་འདུས་འཁྲིགས་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་བཙིར་བ་ན་སྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་བལ་གྱི་རེག་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། བཙིར་ན་ཉུམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟུགས་

ཀྱི་རེག་བྱ་ལྟ་བུ། ལྷོད་པ་ཉིད་དང་ལྷོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དྲོ་བ་འདོད་པ་སྐྱེ་བའི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་གྲང་བ་དང་ཟས་དང་བཏུང་བ་དོན་གཉེར་སྐྱེད་པའི་ལྟུང་ཁམས་དང་། མིའི་ཁམས་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བ་ལས་བྱུང་བ་བཀྲེས་སྐོམ་དང་འགྲངས་པར་

ཐོས་ཤིང་ངོམས་པར་འཕྱངས་པ་ན་དེས་ཆོམ་པའི་རིག་བྱ་ཆོམ་པ་དང་ཁམས་མ་སློམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་ཆོམ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ལུས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་ཆོན་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
རིག་བྱ་དང་། ལུས་རིང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་

རིག་བྱ་ཉམས་ཡོད་པ་དང་། ཉམས་ཆུང་བ་དང་། བསྡུ་བ་ལྟ་ན་ཉེས་པར་ཐོས་པས་འཁྲུགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལྟར་ན། གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་རེ་ཤིག་
སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་འགགས་པའི་གནས་

སྐབས་སྐྱིད་པའི་རིག་བྱ་བརྒྱལ་བ་དང་བརྒྱལ་བ་སྐྱིད་པའི་རིག་བྱ་ལ་བརྒྱལ་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཁྲིག་ལ་གནོད་པས་མི་བཟོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིག་བྱ་གཡའ་བ་དང་ཆུ་དངས་འདུས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་རིག་བྱའི་ཁྲུད་པར་འགྲིལ་པ་དང་ནད་གསུམ་ཆ་མི་

@022A ༄༅། །མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིག་བྱ་དང་། ན་ཆོད་གཏུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིག་བྱ་དང་། གནད་གཅོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིག་བྱ་ན་བ་དང་རྒ་བ་དང་འཆི་བ་
དང་བྱ་བ་ལ་རྩལ་གྲགས་པས་ལུས་ལས་སྲུ་མི་རུང་

བའི་སྐབས་ཀྱི་རིག་བྱ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་ལུས་བརྟས་པའི་རིག་བྱ་ངལ་བ་དང་། ངལ་བསོས་པ་དང་ལུས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་མདངས་བཟང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིག་བྱ་སྤྱངས་ཆེ་བའི་མདོར་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རིག་བྱ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། རིག་བྱ་

འཇམ་པ་ནས་སྤྱངས་ཆེ་བའི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔ་ཡོད་དེ། བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་པ་སོགས་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་གཟུགས་ལ་ཡོད་ཀྱིས་ཤེས་པས་ཆ་དང་ཆར་ཕྱེ་བས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་སྣང་བ་ནི། བསྡུས་པ་ལས་བྱུང་

པ་ཞེས་བྱའོ། །འབྱུང་བ་ཡོད་ན་གཟུགས་སུ་གདགས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་གདགས་པ་འབྱུང་བས། རྡུལ་ཕྲན་གྱི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་མཐར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་འབྱུང་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་དོག་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས་ཕན་གདགས་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ལ་ཡང་། འབྱུང་འགྱུར་དུ་འཇོག་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་པར་གྱི་སྣང་བརྙ་སང་སེང་

@022B ལྷ་བུར་སྣང་བ་སོགས། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པའི་བསྡུས་པ་དང་། སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བར་མས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཞེས་སྨྲད་པ་སྟེ། རང་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཀུན་སློང་གཞན་གྱི་བློ་ཡུལ་

དུ་རིག་པར་མི་བྱེད་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱུད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་གཟུགས་ཅན་རྫས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཟུགས་ཅན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་འདོད་པ་ནི། ཤཱཀྱའི་སྲས་པོའི་ལུགས་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་

ལྟར། འདིར་ཁས་བླངས་པར་བྱའོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལྟ་བུ་ནི། རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་བསམ་གཏན་གྱིས་དོམ་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་འོག་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་

བརྟགས་པ་ནི། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཡིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཀེང་རུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སོ། །དབང་འབྱོར་པ་ནི། ཟད་པར་ས་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ས་ཆུ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཏེ། འཁྲུལ་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་གཟུགས་

བརྙན་དུ་སྣང་བ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་། འབྱུང་བ་དམིགས་ཡུལ་བྱས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་འགྱུར་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔར་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཐོགས་བཅས་ལ་ཞིག་པ་དང་།

ཐོགས་མེད་ལ་ཞིག་པ་དང་། གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་དང་། རྣམ་ཐར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་རྫོར་བའི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །

@023A ༄༅། །དང་པོ་ནི། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་། གསལ་བའི་དབྱེ་བས་སོ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚོར་བའི་ཞེས་ཏེ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དྲུག་ཏུ་འདུས་ཏེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་ཕུང་སོགས་དྲུག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གནས་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལུས་

སེམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་པ་དང་། སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་ཞེས་པ་ནས། ཏྲུང་སྡེ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གནས་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཚོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་དབྱེར་ཏྲུང་སྡེ། མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་

གསུམ་གྱི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་ནི། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་བ་ཞེས་སོ། །ཏྲུང་སྡུམ་གསུམ་ནི། མིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བར་མཚུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་

ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཀྱི་ཡང་ཏྲུང་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཚོར་པ་དྲུག་ཏུ་ཡང་འདུས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཚོར་གསུམ། སེམས་ཚོར་གསུམ་དུ་ཡང་འདུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་

ནི། བདེ་བ་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་བརྟེན་པ་ཡང་རུང་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ཚོར་བ་དེ་ལ་སྤྱང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེར་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོར་

@023B བ་དྲུག །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོར་བ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་གཉེན་གྱི་དོན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུས་ཚོར་དང་། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་

དོང་དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་།

ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པའི་འཁོར་

དུ་བྱུང་ཞིང་། རྣམ་སྨིན་དངོས་བརྟགས་ཏེ་རིགས་པ་འདིས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོང་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟན་ལས་འདས་པའི་སྣང་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྣང་

གཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྣང་བྱ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དོན་ནི་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྲེད་པ་དང་མཚུངས་པར་

ལྡན་པའི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་མི་འདོད་པའི་ཟང་ཟིང་སྣ་ཚོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་སྲེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་

@024A ༄༅། །གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནི། །དང་པོ་ནི། ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཞེས་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་

སྟེ། ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན། བདག་འཛིན་གྱིས་བོན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱང་བྱ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཞེན་པ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན་

ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་སྡུག་པ་སོགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། ཞེན་པ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྐྱེད་པའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྡུག་པ་སོགས་སྐྱེས་བུ་འདོད་པ་ཅན་གྱིས་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་འདོད་པ་དངོས་སུ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཡང་འདོད་ལྡན་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་

ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་པར་འབྱུང་བ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིས་བསྡུས་པའི་ཡིད་ཤེས་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་འབྱུང་བ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོར་བ་གང་། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བལ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྗེས་མཐུན་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་

@024B བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །འདི་དག་ནི་ཚོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྲིད་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཚོར་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་ནས་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་བའི་

སྲིད་པ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་། ཡན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
དབྱེ་བ་དང་། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་དྲུག་སོ་སོའི་

མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བ་དང་། བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དྲུག་ཏུ་ངེས་ཏེ། འཆད་འགྱུར་དྲུག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས

བྱུག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་ཞེས་པ་ནས་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་

འདུ་ཤེས་སོགས་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་

ཚིག་སྦྱོར་པ་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་ཏེ། མཚན་མ་དང་བཅས་པ་དང་། །

མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆུང་ངུ་དང་རྒྱ་ཆེན་

པོར་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲུག་གི་དང་པོ་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གཉིས། དྲི་བ་

དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་མ་ཞེས་སོ། །

@025A ༄༅། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་ལ་ཞེས་ཏེ། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མཁས་པའི་འདུ་ཤེས། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་

དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས། དམིགས་རྣམས་

གསལ་བའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་མ་མེད་པའི་ཞེས་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་གསུམ་ལས་ལོག

པ་སྒྲོ་བཏགས་མེད་གི་མཚན་མ་མེད་པ་བརྟ་ལ་མ་བྱུང་བའི་བྱིས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། འདུས་བྱས་དོང་ཡི་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། དམིགས་རྣམ་གསལ་བའི་

མཚན་མ་མེད་པ་སྲིད་རྩེ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆུང་ངུའི་འདུ་ཤེས་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆུང་ངུའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེ་རེ་བསྡོགས་ཙམ

ཡང་སྐྱེ་མ་མྱོང་བའི་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི། ཆུང་ངུའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་ལས་ཆོར་ཐུང་ཞིང་ཉོན་མོངས་མང་ལ་འབྱོར་པ་དམན་ཞིང་སྣོད་ཀྱང་

དམར་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན།

འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཆུང་ངུའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་ལ། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཆེན་པོར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་

@025B ནི། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཁམས་འདོད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་ཉུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བསྔད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་སྔར་དུ་རུང་ངོ། །ལྔ་པ་ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་

གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །ཚད་མེད་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་ཏེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པའི་འདུས་ཤེས་ནི། ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའ་

ལྟར་མཐའ་ཡས་སེ་སླམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སེམས་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱང་། མཐའ་ཡས་སོ་སླམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །དམིགས་

པ་ཕྱིར་འགྲོ་བར་མཐུན་པ་དང་། ཐར་ལམ་སོ་སྐྱམ་པའི་འཛིན་སྟངས་མཐུན་པས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་སོ། །དྲུག་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་

རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཡང་བཟུང་དུ་མེད་པས་བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་

པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞིའི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་@026A ༄༅། །དང་། མཚན་གཞི་མ་ལུས་བར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཞེས་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་སོགས་ཀྱི་ལས་མངོན་པར་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་

ཆོས་ཅན། དྲུག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་པ་སོགས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་

ལོ༔ ༑དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཞེས་ཏེ། སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དད་སོགས་དགེ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན། སེམས་པས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་

དབང་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་སེམས་པས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་

པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་ཡང་། སེམས་པས་འདུས་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དུ་མར་དབྱེར་རུང་སྟེ། སེམས་པ་དང་ཚོར་བ་དང་

འདུས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་བཤད་པ་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ

@026B དང༌། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང༌། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་དང༌། འདུ་ཤེས་དང༌། སེམས་པ་སོགས་ཀུན་ནས་འགྲོ་བ

ལྔ༌། འདུན་པ་སོགས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལྔ། དད་པ་སོགས་དགེ་བཅུ་གཅིག །འདོད་ཆགས་སོགས་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག །ཁྲོ་བ་སོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ། གཉིད་ལ་སོགས་པའི་གཞན་འགྱུར་བཞི་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་ནི་ཁམས

གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་སེམས་གསུམ་དང༌། འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང༌། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ། ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་དང༌། ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་

ཞིག་འཁོར་དུ་མཚང་ན། ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་མི་རྫོགས་པས། སེམས་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་නོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སེམས་པས་མངོན་པར་མ་སྦྱབས་ཤིང༌། མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པར་རྣམ་པར་ཤེ་པ་ཅི་ལྟར་འབྱུང་

བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་པ་མེད་ན་ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་པ་མེད་ལ། ཡིད་ལ་མེད་ན་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་ང་ལ་གཏོང་བ་མི་འཐད་པས། དེ་གཉིས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་མེད་ན། སྲོང་བ་མེད་

ལ། འདུ་ཤེས་མེད་ན་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མ་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་མེད་ན། རྣམ་ཤེས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་པས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །རེག་པ་མེད་ན། རྟེན་མེད་པས། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་ཡང་མི་

@027A ༄༅། །འབྱུང་བས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདུ་པ་སོགས་ལྔ་ནི། ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། དད་པ་སོགས་བཅུ་གཅིག་ནི། མ་དད་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། མ་ཆགས་པ་སོགས་དང་

མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དགེ་བའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ནི། སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱ་ལ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་ལྷག་པར་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་ལྟ་བ་ལ་ལྔར་ཕྱེ་ནས་

བཅུར་བསྟན་ཏོ། །ཁོར་བ་སོགས་ཉི་ཤུ་ནི། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོབས་ཆེན་འཕེལ་ཞིང་སྐྱེ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་

ནི༑ ཀུན་སློང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱིས་སེམས་སེམས་བྱུང་འདི་དག་གནས་དང་། དམིགས་པ་དང་། དུས་དང་རྫས་མཚུངས་པ་ཉིད་

ཀྱིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མཚུངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་གཙོ་འཁོར་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་ཞིང་།

དེ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པའི་དོན་གྱི་གཟུགས་རྣམ་འཆར་མི་འདྲ་བ་ཁས་བླངས་ན། ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་གོ་བར་སླ་ལ། རྫས་མཚུངས་པའི་དོན་ནི། གཙོ་བོ་སེམས་གཅིག་གི་

@027B འཁོར་དུ་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཡང་གཅིག་ཁོན་འབྱུང་གི །རིགས་མཐུན་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲུག །ཀུན་འགྲོ་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལྔ་བཤད་པ་དང་། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་དང་། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་བཤད་

པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུ་བཤད་པ་དང་། གཞན་འགྱུར་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རེག་པའོ། །ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་ལྷར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་

པོ་ནི། སེམས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཞེས་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་ཇོ་ཁབ་ལེན་ལ་ཀུན་སློང་མེད་ཀྱང་རིག་པ་ཙམ་

གྱིས་ལྕགས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་འདི་ཡང་ཡོད་ཙམ་གྱིས་སེམས་སྐྱོན་ཡོན་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཀུན་ཏུ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཇི་སྐད་དུ། སྐད་ཅིག་གཞན་དུ་མི་གནས་ཤིང་། །བྱེད་མེད་ཡིད་ཀྱང་གང་གིས་ནི། །བྱེད་དང་ལྡན་བཅས་སྣང་

བྱེད་པ། །སེམས་པ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས། །ཞེས་བྱེད་བཤད་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་སྨོས་ཅི་དགོས་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་རླུང་གི་ཁམས་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལས་

ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོས་པར་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་སེམས་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཙམ་སེམས་བྱུང་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དོན་གཅིག་ཀྱང་། མཁས་པའི་མཁས་པ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱེ་

@028A ༄༅། །བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་སྨོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། གང་ལ་འཇུག་པ་དང་། གང་འཇུག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། ཡིད་ལ་ལ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཏོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་པའོ། །སེམས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་པས་སེམས་སྦྱོར་ཡུལ་ལ་གཡོ་

པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཏོད་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་བཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དམིགས་པ་ལ་བརྒྱུན་ལྡན་ཏུ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། །བྱེད་ལས་ནི། དམིགས་པ་ལ།

ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་གཞན་ལ་གཡོ་མེད་དུ་འཛིན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། དྲི་བ་ནི། རིག་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དན་པོ་ན་གསུམ་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་དབང་པོ་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་མིང་

བདེ་སོགས་སྐྱོང་གྱུར་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་གཅོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་པའོ། །དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ནི། དབང་པོ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་དང་ཕྲད་པས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལྟར། དེ་དག་པ་ཡང་ཡུལ་ཡིད་

དུ་འོང་བ་སོགས་བཅས་པས་ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་ནས། དབང་པོའི་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བས་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བའི་ཞེས་སོ། །ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་བཅད་པས་ནང་དུ་ཕན་གནོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་

@028B པར་འགྱུར་པའོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ནོ། །སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་འགལ་བ་མེད་དོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་

པོ་འདུན་པ་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདུན་པ་ཞེས་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། བསམ་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས། དོན་དུ་གཉེར་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །དབྱེ་ན་ཕྲད་པར་འདོད་པ་དང་།

མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པའོ། །མཁས་མས་པ་ལ་འདུན་པ་མེད་པས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་བསྟན་ཏོ། །ལྔ་བར་དོན་དུ་གཉེར་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས། དེ་དང་དེ་ཞེས་བློས་པའི་ཚིག་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྩོན་

འགྲུས་ཞེས་ཏེ། འདུན་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མོས་པ་ལ། དྲི་བ་ནི། མོས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ།

མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་པའི་ཞེས་ཏེ། ཚད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་ཡུལ་ལ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། མི་འཕྲོགས་པ། ༐ ཞེས་ཏེ། མོས་པ་གཅེས་

སུ་བྱེད་པས་ཕ་རོལ་གྱི་རྒོལ་བས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལས་སྒྱུར་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དྲན་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། དྲན་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། འདྲིས་པའི་ཞེས་ཏེ་སྔར་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པར་སེམས་

@029A ༄༅། །ཀྱི་དམིགས་པ་བརྗོད་པ་མེད་པར་བྱེད་པས་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་པས་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ལ་

དམིགས་པས་སྔར་འདྲིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བའི་རྒྱུན་ལ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོར་བཏགས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ། །ཆོས་ཉིད་སྔར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་

པས་དྲན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ། ཆོས་ཉིད་ཙམ་རྟོགས་ཟིན་མ་བརྗོད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་མ་ཚང་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ཏིང་

ངེ་འཛིན་ལ་དྲི་བ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བརྟགས་པའི་ཞེས་ཏེ། བརྟགས་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་ཤེས་པའི་

ཞེས་ཏེ། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས། ཇི་ལྟ་བའམ། ཇི་སྙེད་པ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །ལྔ་པ་ཤེས་རབ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཅེས་ཏེ། ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བརྟགས་པ་ཞེས་ཏེ། བརྟགས་བྱའི་དངོས་པོ་སྐྱོན་དང་ལྡན་

པའམ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སོགས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པས་སོམ་ཉི་ལྡོག་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་དོན་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པའི་དུས་སུ་

@029B འབྱུང་བའི་དད་པ་དང་། སྡིག་པ་ལས་བཟློག་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་། དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཆགས་པ་སོགས་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ཆགས་བྲལ་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་བག་ཡོད་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། སྙི་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་མི་འཚེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བ་དང་། ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། དད་པ་ཞེས

སོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། ལས་འབྲས་སོགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་སྙམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དང་བ་དང་འདོད་པ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གང་ཞིག །མ་དད་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་

པའི་རིག་པའོ། །དགེ་མི་དགེའི་ལས་འབྲས་དང་། སྡུག་ཀུན་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་སླུ་བ་མེད་པར་ཡོད་པས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ད་ལ་དེ་ཁོན་ལྟར་གནས་སྙམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པ། མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་

ཏན་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་དང་བའི་དད་པ་དང་། ནོར་བུ་(DvA)ངས་བྱེད་ཀྱིས་ཆུའི་རྙོག་པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་

སོགས་འབད་ན་ཐོབ་ནུས་པ་ལ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་འདོད་པའི་དད་པ་སྟེ་དད་

པ་གསུམ་མ། །གཉིས་པ། འདུན་པའི་ཞེས་ཏེ། དད་པས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ཆེས་ན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་

ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ངོ་ཚ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་

@030A ༄༅། །མཚན་ཉིད་ནི། བདག་ཉིད་ལ་ཞེས་ཏེ། རང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ལ་འཛེམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་པས་ནི། ཉེས་པར་ཞེས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་

ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་

ཁྲེལ་ཡོད་ལ་དྲི་བ་ནི། ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་ལ་ཞེས་ཏེ། གང་ཞིག་གཞན་ནམ་ཆོས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ཉེས་སྤྱོད་ལ་འཛེམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་

པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། དེའི་ཞེ་ཏེ། སྔ་མ་ལྟར་རོ། །གསུམ་

པ་ལ་བཞི། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། མ་ཆགས་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་མ་ལ་ལན་ལ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཚཁད་པ་ནི། སྲིད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། སྲིད་

པའི་ཡོ་བྱེད་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས་ཨ་ཆགས་ཤིང་། མི་ལེན་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བྱེད་ལས་ནི་ནེས་པར་ཞེས་ཏེ། འོག་མ་གཉིས་དང་བཅས་པ་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་

ལ། དྲི་བ་ནི། ཞེ་སྡང་མེད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་ཞེ་སྡང་དངོས་སུ་འཇོམས་ཤིང་གནོད་པ་བྱ་བར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་མེད་པས་རབ་ཏུ་

ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། གཏི་མུག་མེད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། སྐྱེས་ཐོབ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྒོམས་བྱུང་གང་རུང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་

@030B ཤེས་རབ་བརྟན་པ་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བརྟན་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྫས་གཉིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པས། འདིར་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར

ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། གོ་ཆ་དང་ཞེས་ཏེ། དགེ་བ་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །དང་པོར

བསམ་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་སྤྲོ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་སྤྲོ་པ་དང་། དགེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་མི་ཞུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མི་འགོ་བ་སྟེ། བདག་དམན་པར

བཟུང་ནས་སེམས་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྤྲོ་བའོ། །གཞན་པ

སོགས་པའི་འགལ་རྐྱེན་གྱི་མི་ལྡོག་པར་སེམས་སྤྲོ་བ་དང་། མ་ཉམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགེ་བ་ཆུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་ལ་སེམས་མངོན་པར

སྤྲོ་བའོ། །བྱེད་ལས་ནི། དགེ་བའི་ཞེས་ཏེ། དགེ་བའམ

ཐོབ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ལུས་དང་ཞེས་ཏེ། སེམས་དེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་
འདོད་པ་བཞིན་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་ལག་རྗེས་

འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རྒྱུན་གཅོད་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་བཀག་ནས་ཤིང་པ་ལ་
གྱི་འདབ་མ་སྐྱོང་པ་ལྟར། དགེ་བ་ལ་བཀོལ་རུང་དུ་@031A ༄༅། །བྱེད་པའོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་དགེ་བ་སྒྲུབ་ཨ་ལ་ལས་རུང་དུ་མ་གྱུར་པ་
སྟེ། དེ་བཀག་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་དུ་དགེ་བ་ལ་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའོ། །ལུས་སེམས་ལས་

སུ་རུང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་ལས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཞེས་བྱའི། ལུས་སེམས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་བླ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལམ་རིམ་གྱི་ཞི་
གནས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བྱང་ལས་ནི། སྒྲིབ་པ་ཞེས་ཏེ། ཤིན་སྦྱངས་ལ་གནས་པའི་དབང་གིས་གནས་ངན་ལེན་ལས་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ལ་གཉིས། བག་ཡོད་དང་། བཏང་སྙོམས་
སོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། བག་ཡོད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་

ལ་མཚན་ཉིད་ནི། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་མེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་གང་ཞིག །དགེ་བའི་ཆོས་བསྒོམས་ཞིང་། ཟག་བཅས་ལས་སེམས་བསྲུང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །

དག་པའི་ཆོས་ནི་བཅས་དང་ཟག་མེད་དོ། །སེམས་བསྲུང་བ་ནི། ཟག་པ་ངོན་གྱུར་སེལ་བ་དང་། ས་བོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉམས་སྨད་པར་བྱེད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་དྲུངས་འབྱིན་པའོ། །འཇུག་པའི་དམིགས་

རྣམ་ལོག་པའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱེད་ལས་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཕན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། བཏང་སྙོམས་

@031B ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། མ་ཆགས་པ་དང་། ༐ ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་མེད་པར་རྩོན་འགྲུས་དང་བཅས་པ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་གང་ཞིག །བྱིང་རྒོད་འགོག་པའི་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་བསྒྲིམ་མི་དགོས་པར་སེམས་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་མི་

ཉམས་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ། །སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་བཞག་པའི་ཚེ། བྱིང་རྒོད་ཙུང་ཟད་བྱུང་དུ་དོགས་ཀྱང་བསྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་མི་འབྱུང་བ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་དང་། བྱིང་

རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བརྟེན་པའི་བསྒྲིམ་པ་མི་དགོས་པར་དུ་སེམས་བརྟལ་དུ་འདུག་པ་ཉིད་དང་། ཐ་མར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཕྱིན་ཆད་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་བྱིང་རྒོད་མི་འབྱུང་བར་ཐག་ཆོད་པ་སེམས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པའོ། །བྱེད་

ལས་ནི། ཀུན་ནས་ཞེས་ཏེ། བྱིང་རྒོད་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འབྱེད་པའོ། །དྲུག་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཞེ་སྡང་མེད་ཅེས་ཏེ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་མེད་པའི་ཆ་ཤེས་གང་ཞིག །སེམས་སྡུག་བསྔལ་ཅན་ལ་དེ་

དང་བལ་ན་སྙམ་དུ་མི་བཟོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ། །བྱེད་ལས་ནི། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་དང་། བརྡེག་པ་སོགས། ཐོ་མི་འཚམས་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་བཤད་པ་ལ་དྲུག་གི་དང་པོ་འདོད་ཆགས་ལ་དྲི་བ་ནི།

འདོད་ཆགས་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཁམས་གསུམ་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་

@032A ༄༅། །ངོ༔ །བྱེད་ལས་ནི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཁོང་ཁྲོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཁོང་ཁྲོ་བ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། དམིགས་རྣམ་གཉིས་

ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོས་གྱུམས་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་མི་བཟོད་ཅིང་གནོད་པ་བྱ་བར་འདོད་པ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ། །བྱེད་ལས་ནི། རེག་པར་ཞིག་སྟེ། མི་འདོད་པ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། མི་འདོད་

པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་ལ་དྲི་བ་ནི། ང་རྒྱལ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། འཇིག་ཚོགས་ཞེས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ཅིང་སེམས་ཁེངས་པའི་གཞི་གང་

རྟང་ལ་སེམས་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །ཁྱེྲས་ལས་ནི། མི་གྲུས་པ་ཞེས་ཏེ། དངོས་དང་རྒྱུད་པས་མི་འདོད་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །བཞི་པ་མ་རིག་པ་ལ་དྲི་

བ་ནི། མ་རིག་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཁམས་

གསུམ་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྲིད་པའི་སས་བསྡུས་པའི་མི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །བདག་མེད་པའི་དོན་རིག་པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །ཁྱེད་

ལས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་ཏེ། ལོག་རྟོག་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་ཉོན་

མོངས་དང་ལས་དང་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལྔ་མཐེ་ཚོམ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཐེ་ཚོམ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་པ་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་

པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་ལས་འབྲས་

@032B སོགས་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག །དགེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དོ། །ཁྱེྲས་ལས་ནི། དགེ་བའི་ཞེས་ཏེ། དགེ་བ་ལ་

ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དྲུག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་གསུམ། སོ་

སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྔར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཞེས་ཏེ།

དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་དབང་པའི་ངའོ་སྙམ་པའམ། ང་ཡིའོ་སྙམ་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ང་དང་

ང་ཡིར་ཞེན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡོད་ཀྱི། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་རྗེ་བོ་དང་། ཕུང་པོ་དེའི་དབང་སྒྱུར་བྱར་འཛིན་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་མ་གཏོགས་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མེད་དོ། །བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་པ་ནི། མཐར་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག

པར་ཞེས་པ་ནི། བསམ་པས་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་གྲངས་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་མི་སྐྲག་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དམིགས་

པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱེད་ལས་ནི། ལྟ་ངན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་དྲི་བ་ནི། མཐར་འཛིན་ཅེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཞེས་

@033A ༄༅། །ཏེ། འཇིག་ལྟས་བཟུང་བའི་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་རྟག་པའི། ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བྱེད་ལས་ནི། དབུ་མའི་ཞེས་ཏེ། མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་

ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་པ་དྲི་བ་ནི། ལྟ་བ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ལྟ་ངན་གཞན་རྣམས་དང་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་གནས་ཕུང་པོ་ལ་མཆོག་སོགས་སུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །ཕྱུལ་དུ་ཕྱུང་

པས་མཆོག་དང་འདི་ལས་ལྷག་པར་གཞན་མེད་པས། གཙོ་བོ་དང་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་འདི་དང་མཉམ་པ་གཞན་མེད་པས་དམ་པར་ལྟ་བའོ། །བྱེད་ལས་ནི། ལྟ་ངན་ལ་ཞེན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ལ་དྲི་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་ཚན་ཉིད་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཞེས་ཏེ། ལྟ་ངན་གྱིས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐ་མལ་བའི་སྤྱོད་པ་སྤངས་ནས་གཡང་གཞི་འཆང་

པ་སོགས་ལས་ངག་གི་འཛིག་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དག་གྲོལ་སོགས་སུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །སྡིག་པ་འདག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་

བ་དང་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པར་ལྟ་བའོ། །བྱེད་པས་ནི་འདོད་པའི་འབྲས་བུས་ཐར་བ་སོགས་མི་ཐོབ་ཅིང་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས། ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལྟ་བ་ལོག་ལྟ་ལ་དྲི་བ་མི། ལོག

@033B པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱུ་འམ་ཞེས་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་

འདེབས་པའམ། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །བྱེད་ལས་ནི། བླང་བྱ་དང་དོར་བྱ་སྐྱེས་ཟིན་པ་ལ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དོར་བྱ་དང་བླང་བྱ་འབྱུང་འགྱུར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་

གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གཉིས། དངོས་དང་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ལྟ་བ་ལྔ་པོ་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། བཞི་ནི་ཞེས་ཏེ། ལྟ་བ་ངན་པ་ལྔར་གྲངས་ངེས་ཏེ། མེད་པར་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་བཞི། ཕལ་ཆེར་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་

དང་ལྔར་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། ཡུལ་ལ་གང་ཞིག་བདག་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ངོ་བོ་ཉིད། དེ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ལྟ་ངན་ལ་མཆོག་དང་། ལྟ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་ངན་ལ་དག་གྲོལ་

དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལོག་ལྟ་ནི། ཕལ་ཆེར་སྐུར་འདེབས་དང་། དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་འཛིན་པ་སོགས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་དོགས་པ་སྤངས་པ་

དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལ་དོགས་པ་སྤྱང་བའི། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། སྔོན་གྱི་མཐར་ཞེས་ཏེ། ལྟ་ངན་ལྔར་ངེས་ན་མདོ་སྡེ་ཚངས་པའི་དྲ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་དེར་ཇི་ལྟར་འདུས་སྙམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ལན་ནི་

@034A ༄༅། །གཉིས་སམ་ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་འདིར་སྔོན་གྱི་མཐར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དེ། འདི་ལྟར་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་དང་། ཁ་ཅིག་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་དང་། རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་དང་། མཐའ་

དང་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་དང་། ལྷ་མི་སྤྱོང་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་

དང་། བཞི་བཅུ་དང་། བརྒྱད་ཅུ་དྲན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་ཤི་བ་རྣམས་དེ་དང་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐོང་བ་ལྟར་རྟག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བའོ། །ཁ་ཅིག་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་

ཀྱི་གཞི་ནི། ཚངས་ཆེན་གྱི་འཁོར་འགའ་ཞིག་ཤི་ནས་མིར་སྐྱེས་ནས་དཔེན་པར་བསམ་གཏན་བསྒྲུབས་ཏེ་མངོན་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་བལྟས་པས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་རྟག་ལ་ལྷ་གཞན་རྣམས་མི་རྟག་ཆེ་པ་དང་།

ཚངས་པ་ཆེན་པོས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་མི་རྟག་ཅིང་སེམས་མི་འགག་པར་མཐོང་ནས། འབྱུང་བ་རྣམས་མི་རྟག་ལ་སེམས་རྟག་ཅེས་པ་དང་། འདོད་ལྷ་རྩེ་བས་རབ་ཏུ་བསླུས་པ་ཞིག་རྩེད་མོས་དྲན་ཤེས་བཞིན་ཉམས་ཏེ། ཤི་བ་ན་མར་སྐྱེས་ཏེ་

མངོན་ཤེས་སྐྱེད་དེ་བལྟས་པས་རང་གི་སྔར་གྱི་ཟླ་བོ་རྣམས་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས་ལྷ་རྩ་བས་བསླུས་པ་རྣམས་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྣམས་རྟག་ཅེས་པ་དང་། ལྷ་གྲོགས་ལ་ཡིད་འཁྲུགས་པ་ཁ་

ཅིག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤི་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ནས། སྔ་མ་ལྟར་

@034B མངོན་ཤེས་སྐྱེད་དེ་བལྟས་པས། གཞན་རྣམས་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས་ལྷ་ཡིད་འཁྲུགས་པ་དག་ནི་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྣམས་རྟག་གོ་ཞེས་ལྟ་བའོ། །རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་

བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ན། གཟུགས་མེད་ནས་

ཤི་འཕོས་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག །འདོད་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་ན། མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་དྲང་སྲོང་དགའ་ཞིག་གིས་དེའི་རྒྱུ་སྔ་མ་གང་ཡིན་ལྟས་མ་མཐོང་ནས་ལུས་དང་སེམས་སོགས་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་བར་བལྟ་བ་དང་། ཏོག་གི་ལ་

བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི། ཆར་པ་དང་རླུང་སོགས་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཤིང་རྣམས་ལ་ཡང་རེ་འགལ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། རེས་འགའ་མི་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བའོ། །མཐའ་དང་ལྡན་

མི་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་རང་སྲོང་པར་ཤེས་པར་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་མ་ཆད་པར་གྱུར་ཏམ་འོན་ཏེ་ཆད་པར་གྱུར་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་ཚོལ་པར་འདོད་པ་ན། གང་གི་ཚེ་འཇིག་པའི་སྐལ་པ

དྲན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །གང་གི་ཚེ་འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་དྲན་པའི་ཚེ་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་དེ་དག་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཐའ་ཡང་དག་པར་ཚོལ་བར་འདོད་པ་ན་གང་གི་ཚེ་འོག་ཏུ་ནར་མེད་པ

ཡན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་། སྟེང་དུ་བསམ་གཏན་གཞི་པ་མན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ལ། ཐད་ཀར་ཐམས་ཅད་ཕ་རོལ་ཟད་པའི་མཐའ་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡི་གེའི་ཁྱད་པར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ལ། དོན་

@035A ༄༅། །གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མི་སྤྱོད་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ནི། བློ་མ་བྱུང་བ་དང་། རྟོག་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་

དང་༑ བློ་བྱུང་བ་རྣམ་པར་མངོས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཞན་ཅིང་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་བཞི་ལས། མངོན་པར་མཐོ་བའི་ལམ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་རྣམས་ལ་བརྟམས་

ཏེ༑ དྲི་བ་དྲིས་པ་ན། བདག་ནི་ལྷ་མི་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་སླམ་དུ་དམ་བཅས་ནས། གང་དུ་འཆི་བ་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་འཕང་ཐོབ་བའི་རྒྱུ་ལས་བརྟམས་ཏེ། དྲི་བ་དྲིས་པ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེར། དྲི་བ་དྲིས་པ་རྣམས་ལ་ཚིག

གཞན་དང་གཞན་དུ་ཧྣུང་ལ་བསྐྱུར་བ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྒོལ་བ་དང་པོ་ནི། རྫུན་སྨྲ་བ་དང་མི་ཤེས་ཡོད་པས་འཇིགས་ཤིང་འཛེམ་པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསལ་པོར་ལེན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་

དོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་གི་རྟོག་པ་ལ་འཇིགས་པ་ཡོད་དེ། བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པའི་འཇིགས་པ་དང་། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བས་ཀྱང་འཇིགས་ཤིང་འཛེམས་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་རྟོགས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་མི་

བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་དང་། རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བས་འཇིགས་ཤིང་འཛེམ་བའི་ཕྱིར་བདག་ནི་སེམས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསལ་པོར་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚིག་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཧྣུང་ལ་བསྐྱུར་

@035B བས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །བཞི་བ་ནི་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པ་དང་འཛགས་ཤིང་འཛེམ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཡི་གེ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་རྨོངས་པའོ་ཞེས་གསལ་པོར་མི་བྱེད་པར་གཞན་ཁོ་ན་ལ་ཀུན་དྲིས་

ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པས་ཚིག་གིས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་འདི་སླམ་དུ་ཕྱིར་རྒོལ་བ་རྣམས་འོ་ངན་དེར་གཡོས་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སླམ་དུ་ངེས་པ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བར་གྱུར་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ཅི་རིགས་པར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་

ཡུལ་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་དག་ནི་བྱུང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་མཐའ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་དག་མདོར་བསྡུས་པའི་སྡོམ་ནི། རྟག་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མེད་དང་། །མཐའ་ལྡན་དེ་བཞིན་ལྷ་མི་སྤོང་ཞེས་པའོ་

ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ནི་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས། ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་དང་། མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད་དང་། གཉིས་མིན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད་དང་། ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདུན་དང་། ཚེ་འདི་ཉིད་

ལ་གྲོལ་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྔ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅུ་དྲུག་ནི། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་འདུ་ཤེས་ཅན། མི་ལྡན་འདུ་ཤེས། གཉིས་ཡིན་འདུ་ཤེས། གཉིས་ཀ་མིན་འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི་དང་། བདག་མཐའ་དང་ལྡན་

པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་འདུ་ཤེས་ཅན་ཏེ་བཞི་དང་། བདག་བདེ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི་དང་། བདག་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་@036A ༄༅། །དང་། ཐ་དད་པ་དང་། ཆུང་ངུ་ཡིན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བརྒྱད་ནི། བདག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་པ་ནས། བདག

མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་མིན་འདུ་ཤེས་ཞེས་པའི་བར་བརྒྱད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱད་ནི། སྔ་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་སྦྱར་བ་བརྒྱད་རྣམས་ཡིན་

ནོ༑ ༑ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན་ནི། འདོད་པའི་མི་དང་ལྷ་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་རིས་བཞི་སྟེ། བདུན་རྣམས་མ་ཤི་བར་དུ་ནད་དང་བཅས་འབྲས་དང་ཟུག་རྔུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་ཤི་ནས་ཡེ་མེད་དུ་སྨྲ་བའོ། །ཚེ་འདི་ཉིད་

ལ་གྲོལ་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྔ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་སྤྱོད་པས་གྲོལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པས་གྲོལ་བར་ལྟ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་མ་འོངས་པའི་ཆ་ལ་རྟོག་པས་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོག

པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་མདོར་བསྡུས་པའི་བསྡོམས་ནི། འདུ་ཤེས་ཡོད་སྨྲའི་བཅུ་དྲུག། །མེད་དང་གཉིས་མིན་བརྒྱད་བརྒྱད་དང་། ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་ལྟའི་ལྔ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག

དོན་དྲུག་གིས་ཤེས་པར་བསྟེ། རྒྱུ་དང་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྟེན་དང་དུས་དང་། ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྐྱེ་བོའི་གནས་སོ། །རྒྱུ་ནི་འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་སྐྱེས་བ་དང་། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལོག་ཐོས་པ་

@036B སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བསམ་གཏན་ནམ་རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་སྔོན་གྱི་མཐར་རྟོགས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོགས་པའོ། །ལྟ་བ་ལ་བརྟན་པ་ནི། རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། སྨྲ་

ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟན་པའི་ལྟ་བའོ། །གཞི་བསྡུ་བ་ལས། རྟག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་འདི་ལ་བདག་གཟུགས་ཅན་དུ་རྟོགས་ལ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་གཟུགས་ཅན། འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ། ཆད་ལྟ་ལ་བརྟན་ནས་ཤི་འདི་ཕྱི་

གཉིས་ཀར་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ལྟ་བ་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བའི་བདག་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་སོགས་སོ། །སྐྱེ་བའི་གནས་ནི། བསམ་གཏན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་བཤད་དོ། །ལྟ་ངན་

དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྤྱིར་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ལྔ་པོར་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་ལྟ་གཉིས་སམ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་མ་ལུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་ཅི་

རིགས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་འདུས་ཚུལ་ནི། སྔོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པའི་ནང་ནས་བཅུ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པའི་ནང་ནས་ལྔ་སྟེ། བཅོ་ལྔ་ནི་ལོག་ལྟས་བསྡུས་ལ། ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བས་བསྡུས་ཏེ། ཆད་ལྟ་བདུན་

དང་། ལྷག་མ་རྣམས་རྟག་ལྟའོ། །འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་དང་། གཞི་བསྡུ་པ་སོགས་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཞེས་

@037A ༄༅། །འདྲི་བ་པོའི་བསམ་པ་ནི། ལུང་མ་བསྟང་ཡི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལྟ་བ་ལྔར་མ་འདུས་ན། ལྔར་གྲངས་ངེས་པ་ཉམས་ལ། འདུས་ན་ཇི་ལྟར་འདུས་སྙམ་དུ་དོགས་པའོ། །ལན་ནི། གཉིས་སམ་ཞེས་ཏེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་

པའི་སྟེ། སྔར་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ལྔར་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ནས། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་ལྟ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་

ཕྱུང་སྟེ། ལྔ་པོ་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ལ། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་

བརྟན་པ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞི་ནི། གྲོལ་བའི་བདག་ལ་བསམས་ནས། དེ་བཞིན་

གཞིགས་པ་གྲོང་ཕན་ཚད་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །ལུས་སྲོག་རྫས་གཅིག་དང་། རྫས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་རྣམས་སོ། །དེ་དག

གང་གི་འདོད་པ་ཡིན་པ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་དང་། རྒྱང་ཕན་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་དང་། གནས་མ་བུག་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་སྟེ། གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་

@037B པ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ན་རྒྱལ་བ་མི་གསུང་བཞུགས། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཆོས། སྣོད་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུང་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ནམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདྲི་བ་པོས་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བརྩམས་ནས་འདྲི་བ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་རེ་ཞིག་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས། བདག་མེད་པར་མ་བསྟན་ཞིང་། ཁྲིད་གཞི་མེད་པའི་ཁྲིད་ཆོས་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས།

དྲི་བ་དེའི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་དང་། དམིགས་

པ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་བློས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིགས་ཚོགས་ལ་ཞེས་ཏེ། འཇིག་ལྟས་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་

བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་རུང་དབང་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གནོད་པ་ལྔ་ཡོད་པའོ། །འདི་ལྟར་གང་ཞིག་གི་བདག་དེ་ཡོན་ཏན། ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དམ། ཕུང་པོ་གཏན་མེད་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་

ན༑ ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། ཐ་དད་དུ་ཡོད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གང་ཞིག་བདག་དང་ཕུང་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གང་ཞིག་བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་རང་དབང་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་ལ། ཕུང་པོ་ལྔ་མི་རྟག་དུ་མ་གཞན་

@038A ༄༅། །དབང་ཅན་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཉེས་པ་རྟག་དངོས་དང་མི་རྟག་པ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་ལ་བདག་དོན་གཞན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དམ། ཕུང་པོ་

བདག་གི་དབང་བསྒྱུར་བྱུར་ཡོད་དམ། ཕུང་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་ཡོད། དང་པོར་ལྟར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ། མི་རྟག་པས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་ལྟར་རེན་གཞན་གྱི་ཚུལ་དུ་

བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་ལ་བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན། བདག་གི་ངོ་བོ་གཏན་

མེད་དུ་ཐལ། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གིས་བདག་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་གཏན་མེད་དུ་ཡོད་ན་ཡང་། ལམ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་པས་བསྒྲིབ་མི་དགོས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པར་

ཐལ། གང་ཟག་གདོང་ནས་ཕུང་པོའི་འཆིང་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཇིག་ལྟ་ཉེ་ཤུ་ལ་དྲི་བ་དགོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་

པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་བདག་གིར་ལྟ་བར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལྔ་ནི་ཞེས་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ལྟོས་ཏེ། གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ལྔ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ལྷག་མ་བཅོ་ལྔ་བདག་གིར་ལྟར་བ་ཡིན་

@038B པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དྲི་བ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །ལན་ནི། འབྲེལ་བས་ཞེས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་ཡིན་པར་ལྟ་བ་ཡིན། །གཟུགས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བའོ། །

བདག་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་དེའི་བྱེད་པའམ། ལས་སུ་བྱ་བར་ལྟ་བའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་གི་བ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་འདོར་བ་དང་ལེན་པ་ལ་བདག་དེས་དབང་བསྒྱུར་བར་ལྟ་བའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བ

ནི། བདག་དེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ཐ་དད་མེད་པར་ལྟ་བའོ། །ལྡན་པར་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་བདག་གི་བར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་བདག་དང་འབྲེལ་བས་བདག་གིར་འགྱུར་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་གི་ཡིན་པར་ལྟ་

བ་ལྔ་ནི། བདག་གིར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་པོ་དེ་ལ་བདག་དབང་བསྒྱུར་བས་བདག་གི་བར་འགྱུར་བར་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་བདག་གི་བར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་དང་ཐ་དད་དུ་མི་འདུག

པས་བདག་མེད་བར་འགྱུར་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ཞེས་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་ན། བློ་གྲོས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ནས་དྲི་བའོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། མ་དཔྱད་

པའི་ཞེས་ཏེ། གང་ཞིག་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་ན་ཡང་། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་བདག་ཡོད་མེད་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐོག་མ་མེད་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ

@039A ༄༅། །སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་དཔྱད་པར་སྐྱེ་བ་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་སྣང་བྱའི་གཙོ་བོར་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྟོན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རིག་པའི་དཔྱད་པ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་སྔ་མ་ལས་སྣང་སླ་བས་

གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ལྔ་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སོ་སོ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བཅུ་དང་། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་

དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག །ལྡན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་གནས་ཁྲོ་བ་དང་འཁོན་འཛིན་དང་། ཕན་ཚུན་གླེང་བའི་གནས་ཆབ་པ་དང་། འཚིག་པ་དང་། སྙིད་བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་གནས་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་དང་། འཚོ་བ་ཉམས་

པའི་གནས་རྒྱུ་དང་གཡོ་དང་། གཞན་ལ་མི་འདུད་པའི་གནས་རྒྱགས་པ་དང་། མི་བཟོད་པའི་གནས་རྣམ་པར་འཚེ་བའོ། །གཉིད་དང་འགྱོད་པས་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ལ། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱད་པས་བརྫེད་པས་

པ་དང་ལུས་དལ་བ་དང་། སེམས་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བས་བཞི་པོ་ཡང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུས་ཏེ། གཞི་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་ཡང་བཤད་དོ། །རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་སའི་བསྡུ་བ་ལས། ལོག་པར་

འདུན་པ་དང་། ལོག་བར་མོས་པ་གཉིས་བསྣན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཐ་དད་དང་མཚུངས་ལྡན་བཅུར་བཤད་ལ། འདི་ནི་བརྒྱད་དུ་མཛད་དོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་སོ་སོ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་བཅུ་ཕལ་ཆེར་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་

@039B ཁོ་ན་དང་། སྒོམ་སྤངས་ཀྱི་རིགས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྲོ་བ་དང་། ཁོན་འཛིན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཁོ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གནོད་པར་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་ངོ་བོ་དང་།

རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉེས་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་ཁོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །གནོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཀུན་ནས། མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་གང་རུང་ཉེ་བར་གནས་ན་གནོད་

པར་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚན་གཞི་དང་། མཚམས་སྦྱོར་དེ་ལ་དཔག་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱེས་ལས་ནི། མཆོན་ཆ་ཞེས་ཏེ། དངོས་སུ་གནོད་པར་བྱེད་

པ་དང་། གནོད་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁོན་འཛིན་འཛིན་ལ་དྲི་བ་ནི། འཁོན་དུ་ཞེས་ཏེ། ལན་ལ་ཚན་ཉིད་ནི། དེའི་ཞེས་ཏེ། དུས་སམ་དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆར་

གཏོགས་གང་ཞིག །གནོད་ལེན་བྱེད་འདོད་པ་མི་གཏོང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། མི་བཟོད་པའི་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཆབ་པ་དང་། འཚིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། འཆབ་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་

ནི། ལེགས་པར་ཞེས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དང་ངོ་བོ་དང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཏི་སྨུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །གཞན་གྱིས་ཕན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་འགྲོ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་པར་ཉེན་པ་གླེངས་པ་ན། ཁ་ན་མ

@040A ༄༅། །ཐོབ་འབྲུད་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེས་ལས་ནི། དངོས་སུ་འགྱོད་པ་དང་བརྒྱུད་ནས་ལུས་སེམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་ཞེས་སོ། །འཆིག་པ་
ལ་དྲི་བ་ནི། འཆིག་པ་གང་ཞེན་ཞེས་སོ། །ལན་

ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཞེས་ཏེ། བདག་པོ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོང་ཁྲོའི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །ཁྲོ་བ་དང་ཁོན་འཛིན་སྔོན་དུ་སོང་བས་གཞན་གྱིས་ཉེས་
པ་གླེངས་པ་ན་ཞེ་འགྲུས་པར་གྱུན་དུ་བྱུས་ནས། ཚིག

རྩུབ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་ཚིག་རྩུབ་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་གསོག་པ་སོགས་དངོས་དང་རྒྱུད་བས་མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། མི་འདོད་པ་
དངོས་ལ་སྦྱོར་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཕྲག

དགས་དང་སེར་སྣའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཕྲ་དོགས་གང་ཞེ་ན། ༐ ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྙེད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། བདག་རྒྱན་དང་། དམིགས་རྣམས་དང་ངོ་བོ་བཞིས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཞེ་སྡང་གི་ཆར་གཏེགས་གང་ཞིག །རྙེད་

བཀུར་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པར་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སེར་སྣ་ལ་དྲི་བ་ནི། སེར་སྣ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་

ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྙེད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། སྔ་མ་ལྟར་ཁྱད་ཆོས་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་ནས་ཡོ་བྱད་གཏོང་མི་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །

@040B བྱེས་ལས་ནི། ཡོ་བྱེད་ཅེས་སོ། །སེར་སྣ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། ཡོ་བྱད་མི་སྤྱུང་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་དང་གཡོའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྒྱུ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བདག

རྐྱེན་དང་ངོ་བོ་དང་དམིགས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྙེད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་བསླུ་བའི་བསམ་པས་རང་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག

པའོ། །ཁྲིས་ལས་ནི། ལོག་པས་ཞེས་ཏེ། ལོག་འཚོ་ལྷུས་འཚོ་བར་བྱེད་པའི་ལན་ནོ། །གཉིས་པ་གཡོ་ལ་དྲི་བ་ནི། གཡོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། རྙེད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དང་ངོ་བོ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་རིག་པར་བྱའོ། །

འདོད་ཆགས་དང་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་གཞན་མགོ་སྐོངས་པར་བྱེད་འདོད་ཅིང་། རང་གི་ཉེས་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །ཁྲིད་ལས་ནི། ཡང་དག་པའི་

ཞེས་ཏེ། ཁྲིས་པའི་ལན་གསལ་པོར་མི་འདེབས་པས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་རྙེད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལྔ་པ་རྒྱགས་པ་བཤད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྒྱགས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། །ནད་མེད་

པ་ཞེས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དང་དམིགས་པ་དང་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །ནད་མེད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་མ་གང་རུང་མཐོང་ནས་དགའ་ཞིང་ཡིད་བདེ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་@041A ༄༅། །རིག་པའོ། །ཁྲིད་ལས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་རྣམ་འཚེ་བཤད་པ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྣམ་པར་འཚེ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་

མཚན་ཉིད་ནི། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །གཞན་ལ་སྙིང་བརྩེ་སོགས་མེད་ཅིང་མཐོ་འཚམས་པར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །རང་གིས་མཐོ་འཚོམ་འདོད་པས་སྙིང་

བརྩེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་འདོད་པས་སྙིང་རྗེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་མཐོང་དམ། ཐོས་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བརྩེ་བ་མེད་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་

པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ངོ་ཚ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །བདག་གི་མཚོས་རྒྱུ་

མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་མི་འཛེམས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྲེལ་མེད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཁྲེལ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་ཚན་ཉིད་ནི། འདོད་ཆགས་

དང་ཞེས་ཏེ། དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་གཞན་ལ་མི་འཛེམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། སྟ་མ་ལྷ་རོ། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཐ་དད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་གསུམ་

@041B ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་ཉམས་པའི་གནས་རྨུགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་ཉམས་པའི་གནས་རྒོད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཉམས་པའི་གནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྨུགས་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་

ཉིད་ནི། གཏི་མུག་གི་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །རང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ན་སེམས་དེ་གློང་གློང་པོར་གྱུར་ནས་དམིགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་

བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། དེ་ཡོད་ན་ཉོན་མོངས་ཀུན་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རྒོད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྡུག་པའི་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པར་གསུམ་

གྲིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །སྔོན་གོམས་གོམས་པ་དང་། རྩེ་རྩེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་
བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་ཞི་

གནས་སྐྱེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲུག །དད་པའི་དབང་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་གནས་མ་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པའི་གནས་ལེ་
ལོ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་གའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བག་མེད་དང་། དྲན་པའི་

དབང་པོ་ཉམས་བྱེད་བརྗེད་པས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་བྱེད་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ཉམས་བྱེད་རྣམ་གཡེང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། མ་
དད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི།

@042A ༄༅། །གཏི་མུག་གི་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཏི་བུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །དགེ་བའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་།
མི་འདོད་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ། །

བྱེད་ལས་ནི་ག་བར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ལེ་ལོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བདག་རྐྱེན་དང་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉི་སྨུག་གི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །ཉལ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་ལ་སེམས་མི་

དགེ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེས་ལས་ནི། དེ་ཡོད་ན་དགེ་བ་གང་ཡང་བྱེད་མི་འདོད་པས་དགེ་བའི་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དྲི་བ་ནི། བག་མེད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཆགས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་ལྡོག་པ་དང་

འཇུག་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་རིག་པར་བྱའོ། །དུག་གསུམ་གང་རུང་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་ནས་དགེ་བ་མི་བསྒོམ་ཞིང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སེམས་མི་བསྲུང་བར་བག་

ཡངས་སུ་གཏོང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་

ནི། དེ་ཡོད་ན་མི་དགེ་བ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། བརྗེད་ངས་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་

མོངས་ཀྱི་རྣམ་དམིགས་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་པ་ལ་

སེམས་མི་གསལ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། དགེ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སེམས་གཡེང་བའི་ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཤེས་པ་ཞེན་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཉོན་མོངས་

@042B ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཞིག །སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་གང་རུང་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །བགྲོད་བྱ་དང་བགྲོད་བྱ་མ་ཡིན་

པ་དང་། སྨྲ་བྱ་དང་སྨྲ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་བྱ་དང་བསམ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི། དེ་ཡོད་ན་དཔའ་ངམ་ལྟུགས་ཀྱིས་ཉེས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ

ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་ལ་དྲི་བ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆར་གཏོགས་གང་

ཞིག ༈ དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཞེས་ཏེ། རྣམ་གཡེང་ལ་དྲུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཡེང་བ་སོ་དྲུག་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། འདི་དག་ནི་སྤྱིར་རྣམ་གཡེང་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྐབས་སུ་བབ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ངེས་པ་མེད་དེ། དང་པོ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཐ་མ་ལ་དགེ་བས་བསྡུས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་རང་གི་དང་གིས་

སེམས་མི་གནས་པ་དང་། གནས་ཀྱང་སྐྱོན་ཆགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་དུས་ན་རང་གི་ངང་གིས་སེམས་མི་གནས་པ་དང་། སེམས་གནས་པའི་དུས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གཡེང་བ་དང་། གནས་པ་ལས་མི་ཉམས་

@043A ༄༅། །པར་བྱེད་པའི་དུས་ན་མི་གནས་ཀྱང་། གནས་པ་ལྷུར་སྟོན་པའི་རྣམ་གཡེང་ངོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་དེས་ལན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་ཤེས་ལྔ་ལ་རྣམ་གཡེང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་

མཉམ་པར་བཞག་པ་ན། དབང་ཤེས་གང་རུང་གཅིག་བྱུང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དངོས་གཞི་ལས་ལངས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེས་པ་དྲིས་ལན་གཉིས་

ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ། ཐོབ་པ་སོགས་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའི་སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པ་དེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་ལ་

ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །ནང་གི་གཡེང་བ་ནི། ནང་གི་ཞེས་པ་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་བྱུང་བའི་བྱིང་རྒོད་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྲིད་པས་རོ་མྱང་བར་བྱེད་པའི་

སྲིད་པ་སོགས་ནི་ནང་གི་རྣམ་གཡེང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞི་ལྷག་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། མཚན་མའི་ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་

པར་བྱའོ། །རང་ལ་གཞན་གྱིས་འདི་ནི་བསམ་གཏན་པའོ་སླམ་དུ་ཡིད་ཆེས་ན་ཅི་མ་རུང་སླམ་དུ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་པ་ནི་མཚན་མའི་གཡང་བའོ། །གཉིས་པ་གནས་ཀྱང་སྐྱོན་ཆགས་པ་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་དང་། དམིགས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །དང་

@043B པོ་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལན་ནི་རྒྱུ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇིག་ལྟ་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚོར་བ་བྱུང་བ་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་

འཛིན་པས་སེམས་ཁེངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བའོ། །དེ་ལ་འཛིན་པ་ནི་ཐོག་མར་དེ་ལྟར་འཛིན་པའོ། །འདྲེས་པ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདྲེས་པའོ། །ཚོར་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་དེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཀྲི་པར་

འཛིན་པ་ནི། མཚན་མར་འཛིན་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཏང་ནས་གསུམ་པ་མན་ཆད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་

པོ་ལ་གནས་པ་བཏང་ནས། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། སྤྱ་མ་བཏང་ནས་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། དྲུག་པ་གཞན་འགྱུར་

བཞི་ཕཞད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གཉིད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་དྲི་མ་འགྱོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་དྲི་མ་རྟོག་དཔྱོད་དོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། གཉིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་

ཉིད་ནི། གཉིད་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་དང་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་ནུ་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནམ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་ཆར་གཏོགས་གང་ཞིག །ལུས་ཉམས་ཆུང་བ་དང་དལ་བ་དང་། ལྡི་བ་དང་སྨུན་པའི་མཚན་

@044A ༄༅། །མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་གང་རུང་གི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་བསྡུད་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྲ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དབྱེ་ན་ཀུན་སློང་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདུན་ནོ། །དུས་ནི་

ནམ་གྱི་ཐུན་བར་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་དུས་སོ། །རིགས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱས་ནས་དགེ་བ་ལ་འབད་འདོད་པ་དང་། མི་རིགས་པ་ནི་དུས་

སུ་ཡིན་ཡང་མ་གནང་ཞིང་བཀག་པའི་གཉིད་དོ། །

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི། དགེ་བའི་བྱ་བཞིས་ཏེ། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། འགྱེད་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བསམ་པ་ཞེས་ཏེ། རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་

དང་ངོ་བོ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བར་བྱའོ། །བྱ་

བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་གིས་བསམས་པའམ། གཞན་གྱི་ནན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་གཅགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག །གཏི་

མུག་གི་ཆར་གཏོགས་སོ། །ཡིད་ལ་གཅགས་

པའི་དོན་ནི། བྱ་བ་དེ་བདག་གིས་མ་བྱས་ཀྱང་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའོ། །མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་འགྱེད་པ་དགེ་བ་དང་། དེ་ལས་ལོག་པ་མི་དགེ་བ་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་བྱས་པ་དང་མ་

བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་།

བཅོས་སུ་ཡོད་པའི་དུས་དང་། མེད་པའི་དུས་སུ་འགྱེད་པ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའོ། །ཁྱེད་ལས་ནི། དེ་ཡོད་ན་ཡིད་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པས་སེམས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་

@044B དྲི་བ་ནི། རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། སེམས་སམ་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་དང་དོན་བསྡུ་བས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོག་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དང་བཅས་པའི་དོན་གང་རུང་རགས་

པའི་རྣམ་པ་ཙམ་འཚོལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། སྤྱོད་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི། སེམས་སམ་ཞེས་ཏེ། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་དཔྱོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་

བྱུང་ངོ་། །བསམ་གཏན་དང་པོར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས། རགས་པ་ཙམ་དཔྱད་པས་ཡིད་ལ་གདུང་བ་མི་

སྐྱེད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་ཆུང་བས་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་ན་ཡིད་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་པས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་ན་རྟོག་པ་མེད་ལ། དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་། ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་ཀྱང་ཡིད་ཙུང་ཟད་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་མེད་པས་རྟོག

དཔྱད་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཞེས་བྱའི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་བཞི་ལ་སྒྲ་དོན་འབྲེར་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་དོགས་པའི་གནས་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །བྲིས་ལས་ནི། རིག་པར་ཞེས་ཏེ། རྟོག་པ་དཔྱོད་པ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབང་གི་

འདི་དང་ཕྱི་མར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་སྐྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཐླང་བྱའི་གནས་དང་། དོར་བྱའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཞེས་ཏེ། ཆོས་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སོགས་སྤོང་བར་

@045A ༄༅། །བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་ཏེ། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་

བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཉེར་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་གང་རུང་འཕེལ་

འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཐོབ་པ་དང་། འཇུག་ཤེས་དྲུག་དང་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་པའི་བདུན་དང་། འཇུག་ཤེས་དྲུག་མངོན་འགྱུར་འགག་པའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་དང་སྙོམས་འཇུག

གི་འབས་བུ་གཅིག་དང་། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཚེ་གནས་པ་དང་། ལུས་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་གཉིས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས

རྟེན་དང་བཅས་པ་གསུམ། འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་གཅིག་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་དགུ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དགུ་ནི་རུམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ

རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་དང་། ཚོགས་པ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དང་། མྱུར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། དུས་ཐ་དད་དུ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཡུལ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་

@045B པར་འབྱུང་བ་དང་། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བདུན། འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་བཤད་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་མཚོན་

གྱུར་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་བཤད་པ་དང་། ཚེ་གནས་པ་དང་ལུས་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་གཉིས་བཤད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་བཤད་པ་དང་། འཕགས་པའི་

ཆོས་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སྐྱེ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དགུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། དགེ་བ་དང་ཞེས་ཏེ། འདི་དག་ཕལ་ཆེར་གནས་དང་ངོ་བོ་བ་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ་གསུམ་

གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་གསུམ་གང་རུང་གི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་དོ། །དད་པ་གོང་དུ་འཕེལ་ན་དད་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞེས་པ་དང་། འགྲིབ་ན་ཆུང་ངུ་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐོབ་

པ་ནི་སྤྱི་མིང་ཡིན་ལ་ད་རྙེད་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྔར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ལ་རྙེད་པ་དང་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ལྡན་པ། ཞེས་བཏགས་སོ། །མཛོད་ལས། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་

གསུམ། །ཞེས་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྫས་ཡོད་རེ་རེའི་ཐོབ་པ་ཡང་། དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་འདིར་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །འདས་མ་འོངས་རྫས་གྲུབ་ཁས་མི་@046A ༄༅། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པའི་ལྡོག་མ་གཞན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཤད་

པའོ༔ ༔དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། འདུ་ཤེས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། དགེ་རྒྱས་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཤེས་དྲུག་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཐར་པར་

འདུ་ཤེས་ནས་འཁོར་བས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཡིད་འབྱུང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་བཞི་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རྩེ་གཅིག་པ་གང་གིས། འཇུག་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འཁོར་བཅས་མངོན་

གྱུར་འགགས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་པ་མི་འདེབས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལ་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་

ཞིང༏ གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་དག་ཀྱང་དེ་མ་ངོར་བར་དུ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པར་སྐྱེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཚིག་ཚོགས་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི། དོན་ལྡོག་ཁྱད་པར་བ་མཚན་

གཞིར་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཤས་འདོད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་བས་སོ། །ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།། དགེ་བར་མི་འཐད་ལ། ཚོགས་དྲུག་རེ་ཞིག་འགགས་པས་དགེ་བ་ཡིན་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པ་

@046B ཡང་དགེ་བའི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ཡིད་བྱེད་དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་བར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འདོད་པ་ལྟར་རྫེས་སུ་ཡོད་པའི་དགེ་བར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། འགོག་པའི་

ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཅི་ཡང་ཞེས་ཏེ། ཚོར་འདུ་རགས་པ་པོ་མ་གསོད་པ་ཞི་བ་ལག་ནས་པར་བྱའོ། །སླྨ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་

པ་གང་ཞིག །འདུག་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འཁོར་བཅས་དང་། ཉོན་ཡིད་མཛོན་གྱུར་འགགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་རབ་ཏུ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །ཁྱད་ཆོས་སྟེ་མ་གཉིས་ཀྱིསའི་སྒོ་ནས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་མཚོན་

ཏེ་བསྟན་ཏོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པས་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་པར་བསྟན་ལ། སྲིད་རྩེ་ལས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་ཅེས་པས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏེ། འདས་ལམ་མ་རྟོགས་པས་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་སྤང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚིག་སྔ་མ་སྨོས་པས་ཆོག་མེད། སྲིད་རྩེ་ལས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་ཅེས་སྨོས་ཅི་དགོས་ཞེ་ན། སྲིད་རྩེ་ལས་གྱེན་དུ་མ་བསྐྱོད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས།
དེས་འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་བཅས་པའི་

ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག །སྲིད་རྩེའི་མཐོང་སྤངས་ཟད་པར་སྤོང་བས་སྲིད་རྩེ་ལས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་ཚིག་ཕྱི་མ་སྨོས་པས་ཆོག་མོད།
སྔ་མ་སྨོས་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། སྲིད་རྩེ་ལས་

@047A ༄༅། །གྱེན་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པ་སྤང་བའི་
ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གོང་མའི་འདོད་ཆགས་

དང་མ་བྲལ་བ་ཞེས་མ་སྨོས་པ་ནི། སྲིད་རྩེ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་
དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་

གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་ལ། དམན་པའི་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་ནི། ས་དྲུག་པ་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་རབ་བྱའོ། །གྲུབ་ཆེན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་།

དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ནི་ཆེས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཁྱད་པར་བ་གཅིག་ལ་འགོག་སྙོམས་སུ་བཞེད་དོ། །ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྙོམས་ངོས་འཛིན་པ་ན་དགག་གཞི་

གཟུགས་ཕུང་གི་སྟེང་དུ་ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་དགག་གཞི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་དང་། གྲུ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པའི་བླུན་པོའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ས་

དྲུག་པ་ནས། འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། །ལན་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་

@047B བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་གཞན་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འཇུག་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འཁོར་བཅས་མངོན་གྱུར་འགགས་པའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྲོག་གི་དབང་པོ། རིགས་མཐུན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། སྲོག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རིགས་མཐུན་པར་ཞེས་ཏེ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རིགས་མཐུན་པར་གཞན་པའི་ཚེའི་དུས་ངེས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རིགས་མཐུན་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོ། །ལན་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཞེས་ཏེ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་བཞིན་འདྲ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་དོ། །སྤྱི་མ་ལ་ཚེ་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། འདོད་པ་དན། མི་འདོད་པ་དང་། ལོ་དང་བསྐལ་པའི་གྲངས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདི་ནི་ལུས་འདྲ་བ་དང་། རང་བཞིན་དང་། སྐྱེ་གནས་འདྲ་བ་དང་། བཟོ་དང་ལས་ཀྱིས་འཚོ་བ་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་

ནི། ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པའོ། །བཞི་པ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་དྲི་བ་ནི། སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རིགས་མཐུན་པར་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་གདགས་གཞི་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྫས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

རིགས་མཐུན་པར་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབང་པོ་སྔ་ལས་བྱུང་བ་གསར་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་རིག་པས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་རྒ་བ་ནི། རྒ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་

@048A ༄༅། །བྲེའོ། །རིགས་མཐུན་པར་སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་ལང་ཚོ་ཡོལ་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རྒ་བ་ཞེས་གདགས་སོ། །གསུམ་པ་གནས་པ་ནི། གནས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེ་སྦྱར་བྲེའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་

ཀྱི་རྒྱུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་འཆད་པར་འབྱུང་པ་ལ། གནས་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །བཞི་པ་མི་རྟག་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་རྫས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་

འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་གཉིས་བར་མི་སྤྱོད་པ་ལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འདིར་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ཀྱི། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་ཆ་ལྡན་

མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་བས་སླམ་པ་དོགས་པའི་གནས་མེད་ལ། རང་ལྡོག་དང་གཞི་ལྡོག་མ་ཕྱེད་པ་འདིས་རིག་པ་སློབ་དུ་མ་ལ་འཁྲུལ་པ་སྐྱེད་སྣང་བས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་ལ་

གསུམ། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། མིང་གི་ཞེས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་རྫས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་ཆ་དུ་མ་ལ་

བཏགས་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་ཡིན་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དེ་ཡི་གེ་ཡང་ཡིན་ལ་མིང་ཡང་ཡིན་ཞིང་། ཕུང་པོ་ལྔའི་ནང་

@048B ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་ཡིན་ནོ།། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་བཞག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མའི་རྒྱུན་མིང་གི་ཚོགས་ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚིག་གི་ཞེས་ཏེ། དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མི་རྟག

ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་རྫས་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞང་ཡི་གེ་སྔ་ཕྱི་དུ་མའི་རྒྱུན་ལ་བཏགས་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་སྨྲ་སྒྲི་འབའ་ཞིག་ལ་འཇོག་པ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་

པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་སྡེ་བདུན་མཁན་པོའི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེའི་ཞེས་ཏེ། དྲིས་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མིང་ཚིག་གཉིས་ཀའི་

གནས་གདགས་ཞི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡང་གདགས་པའི་གཞི་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྫས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་ལ་བཏགས་པའི་ཆ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡི་གེའི་ཚོགས་བྱ་སྟེ། མིང་གི་ཚིག་གི་རྟེན་

བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་མིང་དང་ཚིག་གིས་བརྗོད་བྱ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བརྗོད་པ་ཡང་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་ཆ་མེད་ཀྱིས་དོན་སྟོན་མི་ནུས་ཀྱང་། མིང་དང་ཚིག་གིས་རྟེན་

བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དབྱངས་གསལ་ཕྱིས་བསྡུས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་དགོས་མེད་གང་ཡང་རུང་བས་གོ་ནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གདངས་མ་

གཏོགས་མེད་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་དགོས་སུ་འོང་

@049A ༄༅། །ཁ་མ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཨ་ཡང་ཨ་ཞེས་པའི་གདངས་མ་གཏགས་པ་ཞེས་པའི་གདངས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཨ་ར་ཀླ་ཞེས་པ་གདངས་

ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་མ་གོ

བར། ངོ་བོ་མ་འགྱུར་པ་ཡན་པར་བཟུང་ནས། ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །མིང་དང་ཡི་གེ་གཞི་མཐུ་པར་ཡང་རུང་ལ། ལྡན་མན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡི་གེའི་

ཚོགས་ནི། ཆ་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་འདུས་པའི་རྒྱུན་ལ་བྱའོ། །དྲུག་པ་

ནི། སོ་སོའི་ཞེས་དྲིས་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་པར་བྱའོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་གནས་སོ་སོར་འགྲོ་ཞིང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པའམ་གནས་སྐབས་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

པའོ༔ །སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱི། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྫས་ཀྱི་སྟོང་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོ་དོན་དགུ་དྲིས་ལན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀུན་ལ་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རྫས་ཡོད་

མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྦྱར་བར་བྱ་ལ། རྟགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུས་བསྐྱུས་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དུ་དང་ས་སྨྱུག་ལྟ་

བུ་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་དད་པ་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སམ་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་འགྱོར་འབྲེལ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མྱུར་བར་འབྱུང་བ་ལ་མ་གྱོགས་པ་ཞེས་བཏགས་

@049B པའི་ཕྱིར་དང་། རེ་རེ་ནས་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལ་གོ་རིམས་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུ་མར་འབྱུང་བ་ལ་དུས་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཡུལ་ཞེས་གདགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་དང་

གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ལ་གྲངས་ཞེགས་དགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྐྱེན་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆ་ལ་ཚོགས་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལྷོ་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ངོ་བོ་དང་གྲངས་སྔ་ལྟར་

མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནི། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་དང་ཞེས་ཏེ་

སྒྲ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡང་གསུམ་གའི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བོག་པས་ན་སེམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་ཡིད་གང་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོགས་དྲུག་མ་འོངས་པ་ནི་

སེམས། འདུས་པ་ནི་ཡིད། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་ཤེས། བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིང་དུ་འགྲོ་བས་ན་སེམས། སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཡིད། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །བསྟན་པའི་དབང་དུབ་ཡས་ན། ཁམས་བསྟན་པར་སེམས་

དང༌། སྐྱེ་མཆེད་བསྟན་པར་ཡིད་དང༌། ཕུང་པོ་བསྟན་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །འདི་དག་ནི་ཀུན་གཞི་མ་བཞག་པ་དང༌། གཞན་དང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ

@050A ༄༅། །བཤད་པ་དང༌། ཡིད་རྣམ་པ་གཉིས་བཤད་པ་དང༌། རྣམ་ཤེས་དྲུག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། སེམས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་གསུམ། སེམས་སུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དང༌། རྣམ་གྲངས་དང༌། སེམས་

ཀྱི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དང༌། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲོ་བྱེད་པ་མ་ལྟོས་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང༌། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཀྱི་གཙོ་བོ

བཞིན་དུ་རྐྱེན་ལམ་ལྡོགས་པར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་

ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡོངས་སུ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱ་སྟེ། སེམས་

གང་། ས་བོན་ཐམས་ཅད་བསྒོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔོན་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་

མ་སྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེན་པའི་རྣ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པར་དོའི་སྲིད་པ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་དུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀུན་གཞིས་བཟུང་བའི་

@050B མཐུས་མ་ཞིག་པར་འཇུག་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། བདག་ཏུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངེས་མ་

བསྟན༔ ༔ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅི་ཏ་ཡོག་པ་ལའོ།། ཞེས་འབྱུང་བས་ཀུ་གཞི་དེ་ཉིད་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་མི་དགེ་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་དྭངས་པའི་ཆེད་དུ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པའི་དགོང་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་

པའི་གྲངས་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ནི། གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་དག

ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཞེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཡིད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་དོན་དམ་པའི་ཡིད་དང་། གནས་སྐབས་པའི་ཡིད་དོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲ་དོན་དང་། དམིགས་པ་དང་། གྲོགས་

དང་། ལྡོག་པ་དང་། འཇུག་པའི་དུས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་འཇུག་ཤེས་དྲུག་དེ་དག་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་སྐྱེད་པའི་དུས་རྟག་ཏུ། ངར་ཉློམ་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཡིད་དོ། །མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་ཤེས་གང་ @051A ༄༅། །རྣམ་ཤེས་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་དུས་རྟག་ཏུ་ངར་ཉློམ་སེམས་པའོ། །སྒྲ་བཤད་འཇུག་འདི་རྣམ་ཤེས་གཞན་ལ་མེད་པས་དོན་དམ་པའི་ཡིད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་

ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ། ཀུན་གཞིའི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་ཡིན་ན་ཀུན་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཁས་བླངས་པར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉོན་

མོངས་པ་ཞེས་ཏེ། །ཉིན་ཡིད་ཆོས་ཅན། གྲོགས་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་བྱེད་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་། བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྲིད་པས་བསྡུས་པ་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བདག་ངེས་སེམས་ཁེངས་པའི་ངའོ་སྙམ་

པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱེད་པའི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མན་ཐུང་དུ་ཡོད་དང་། སྔ་ན་རིང་པོ་ང་རྒྱལ་ལ་འཇུག་པས་ང་རྒྱལ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡོད་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བཤད་པའི་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་བཅས་

པའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་དགུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཉོན་ཡིད་དེ་ཡང་གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་ཐོབ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་ལ་ངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ལམ་མངོན་གྱུར་པ་དང་། འགོག

པའི་སྙོམ་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་དུས་ན་གནས་སྐབས་ལྡོག་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ས་ཐོབ་པ་ན། ཟད་པར་སྤངས་པས་དེ་གསུམ་མ་གཏོགས་པར་སེམས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་

@051B ཕྱིར་རོ། །སུམ་ཅུ་པར། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་མིའོ། །ཞེས་བཤད་པས། གང་ཟག་འདོད་ཁམས་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་ཡིད་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་པ་ཡི་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཉོན་

མོངས་མངན་གྱུར་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་འགག་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག །ཁམས་དེ་ཉིད་དུ་གཞན་གྱིས་པར་དུ་མ་ཆེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་པའི་གོ་ཕྱེ་

བའི་སྒོ་ནས་བདག་རྐྱེན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་ཡང་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པས་བདག་རྐྱེན་དུ་བཞག་ལ། འགག་མ་ཐག་པའི་རང་ལྡོག་རྣམ་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་

གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། འཇུག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་

དྲུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་དྲི་བ་ནི། མིག་གི་ཞེས་སོ། །བདག་རྐྱེན། མིག་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཡུལ་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱང་

དྲི་བ་དང་ལན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པར་སླའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཆེར་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞེ་བྱ་སྟེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་

དབང་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཡུལ་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་

@052A ༄༅། །སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པས་ཕྱེ་བའི་རིག་པའོ། །སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚན་གཞི་དེ་ལ་དབགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། དྲི་བ་

དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། ཕུང་པོ་གང་ལ་ཁམས་གྲང་དུ་བཞག་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་

གསུམ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་གསུམ་བཞག་པ་དང་། ཕུང་པོ་བར་

མ་གསུམ་ལས་ཁམས་གང་དུ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཁམས་གང་དུ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་ཁམས་བཅུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་

བྱ་སྟེ་མིག་གི་ཁམས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་

གཅིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་རྣམ་པ་ལྔས་བསྡུས་པའི་བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་བར་མ་གསུམ་ཁམས་སུ་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་(GSDU)ས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་ནི། རྣམ་པར་ཤས་པའི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་རྣམ་པ་པྲ་བཞག་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་

བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་ཕུང་པོས་མ་བསྡུས་པར་བསྟན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཁམས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །ལན་ནོ། །ཆོས་བྱང་ཞེས་ཏེ།

@052B ཁམས་མཐའ་དག་ཕུང་པོས་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་འདུས་མ་བྱས་དེ་ལྟར་བསྡུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པས་ཕུང་པོའི་དོན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་

གཉིས། དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ཞེས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་
བརྟགས་མིན་དང་། བརྟགས་འགོག་གཉིས་དང་། མི་གཡོ་བའི་

འགོག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་
དང་། འདུས་བྱས་ཙམ་བཀག་པ་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་།

ཟག་བཅས་དང་འབྲེལ་བ་བཀག་པ་བརྟགས་འགོག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་དགེ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། གཞན་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། དང་པོ་དྲི་བ་ནི། ཆོས་དགེ་བ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་

ལན་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་དང་། རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པ་དང་། གཟུང་
འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་རྣམ་པ་

གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཡོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ངོ་བོའི་དོན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་དྲིས་ལན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་

@053A ༄༅། །བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བདག་གཉིས་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་གཞིན་དུ་གནས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དམིགས་པ་བཀག

པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་པའི་དོན་དེ་ལ་དམིགས་པས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྒྱུ་ཞིང་། འཇིག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་སྒྲིབ་

ཀྱི་དམིགས་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་ཞག་གིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར།

ཡུལ་ཅན་མཐར་ཐུག་པའི་སློབ་ནས་བཞག་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མཉམ་གཞག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཅིང་དེ་ལ་གོང་དུ་འགྲོར་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱི་སློབ་ནས་བཞག་པ་ནི། དོན་

དམ་པ་ཞེས་བྱ། ཤེས་བྱ་དམ་པ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བའི་སློབ་ནས་བཞག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཉན་ཐོས་དན་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སང་

རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དམིགས་པས་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་པ་ལ་རྒྱུ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་གང་ཟག

@053B གྱི་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པར་སྟོན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དགེ་བ་ཞེས་ཏེ། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་

པར་བྱ་སྟེ། གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་བདག་ཉིད་སློབས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཆ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ནམ་མཁའ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གཟུགས་མེད་ཙམ་སྟེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག

ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འབྱེད་པའོ། །གོམ་བཀག་པ་ལ་ཕྱེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། །གོ་འབྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། སོ་སོར་ཞེས་སོ། །ལན་

ནི། གང་ཞེས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འགོག་པའོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་བཀག་པའི་འགོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གནས་

བཀག་པའི་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། སོ་སོར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གང་ཞེས་ཏེ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་བྲལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་བ

བཀག་པའི་འགོག་པ་དང་། རྗོར་བ་བཏང་སྙོམས་བཀག་པའི་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། མིག་གཡོ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་

@054A ༄༅། །འགོག་པ་གང་། རྗོར་བ་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །འདི་དང་འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་དགག་འདུས་མ་བྱས་སུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། འདུ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་

སོ༔ །ལན་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་། སྲིད་རྩེ་ལས་གྱེན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་འཇུག་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འཁོར་བཅས་

དང་། ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་བཀག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། གཟུགས་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འདུས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔ་དང་། ཕུང་པོ་བར་མ་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་

རྣམས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཞེས་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་
ལ་མཁས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མཁས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་

ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཟད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་

མཆེད་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་དུ་འདུས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སུ་འདུས་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
རྫས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ནི་མེད་ཀྱི། རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་མི་

@054B འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བར་ཟད་དོ། །དོན་བསྡུ་པའི་དགོས་པ་ནི། དོན་མང་པོས་འཇིགས་པ་སྤང་བ་དང་། བསད་རྩུལ་
ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ་གཉིས། ས་བོན་

ཀྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བུ་བཞི་དཔྱད་པ་དང་། རྟེན་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡུལ་ལ་ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཁྱད་པར་བརྗེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་སྨུ་བཞི་སྒྲུར་བ་དང་། ཡིད་ལ་སྨུ་བཞི་སྒྲུར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཕུང་པོ་རྣམས་གཞག་ཏུ། མིག་ཅེས་ཀྱང་བྱ། ཁམས་རྣམ་གཞག་ཏུ། མིག་གི་ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ན་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཁམས་རྣམ་གཞག་གི་ཞར་བྱུང་ངོ་། །ལན་ནི། མིག་ཡིན་ལ་ཞེས་

ཏེ༔ སྔ་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མིན་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་མིག་མིག་ཡིན་ཀྱང་། མིག་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱོད་པས་མིག་གི་ཁམས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་སྔ་མ་མིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒོ་ངའི་ནང་དུ་འདུག་པ་

མིག་མ་དོད་པ་དང་། དེའི་འོག་མ་བཞི་རིམས་པ་བཞིན་དུ་མའི་མངལ་ནས་པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པ་བདུན་ཕྲག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་འབུར་པོ་ལྟ་དད་ཙམ་བདུན་ཕྲག་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་མིག་དབང་མ་དོད་པའི་

སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མིག་ཞར་བ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་ནམས་པའོ། །ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མིག་གི་རྒྱུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མིག་ཐོབ་

@055A ༄༅། །ལ་མ་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ཡང་སླར་འདོད་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་

ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མུ་བཞི་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བ་བྱས་ལ། མིག་ཞེར་བ་ཞེས་པའི་ཐད་དུ། རྣ་བ་ཉམས་པ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བུ་གཉིས་པའི་ཐད་དུ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བོའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་

གྱི། སྒོ་ངའི་ནང་ན་འདུག་པ་སོགས་སྦྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་དུས་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཡིད་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ནོ། །ཡིད་ཅེས་ཏེ། སྔ་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་

ཐ་མའི་ཡིད་བྱ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་སྔ་མ་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མི་བཟུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཉེན་ཡིད་

མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡིད་མངོན་གྱུར་པར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་མཐར་

ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པ་པ་ཀུན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ངེས་པ་མིས་ནང་

ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་བརྟེན་

@055B ནས་བཤད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མིག་དང་རྣ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་

ལ་བཤད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྣ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། གང་དུ་ཞེས་སོ། །ཡུལ་རྟེན་དབང་པོ་གསུམ་པོས་མཚུངས་སམ་མི་མཚུངས་ཞེས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་དྲིས་པ་

སྟེ། ཞར་བྱུང་། འདི་གཉིས་ནི། རྣམ་ཤེས་དྲུག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཞར་བྱུང་ངོ་། །ལན་ལ་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཞེས་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཚེ། །ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ཅི་རིགས་

སུ་ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས་པས་རང་སའི་མིག་གིས་རང་སའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་ག་ལ་མཚུངས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། གོང་མའི་མིག་གིས་འོག་མའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དབང་པོ་མི་མཚུངས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་འོག་མའི་མིག་དང་། རྣ་བས་གོང་མའི་གཟུགས་མི་མཐོང་ཞིང་། སྒྲ་མི་ཐོས་ཏེ། འོག་མའི་དབང་པོ་རགས་ཤིང་དམན་པའི་ཕྱིར་དང་། །གོང་མའི་མིག་དང་རྣ་བས་འོག་མའི་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་སྒྲ་ཐོས་

ཏེ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་འདོད་ཁམས་པས་གཟུགས་ཁམས་པའི་མིག་དགོས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱུད་པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཁམས་པས་འོག་མའི་མིག་མ་སྐྱེ་དེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་སུ་བཞི@056A ༄༅། །ཡོད་པ་ཞེས་པ་བྱའོ། །སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་ནི། ཡུལ་དང་ཕྲད་ནས་འཛིན་པས་ཐམས་ཅད་དུ་ས་མཚུངས་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཞེས་བསྐྱེད་དུ་སུ་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟ་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། སྔ་མས་རྟོགས་

པར་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་ཅེས་ཏེ། རྣ་བས་སྒྲ་ཐོས་པ་ལ་ཡང་སྔ་མ་ལྟར་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། སུ་བཞི་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་པ་བས་རང་སའི་རྣ་བས་རང་གི་སྒྲ་འཛིན་པ་གསུམ་ག་ལ་མཚུངས་པ་དག། གོང་མའི་རྣ་བསྐྱེད་

ནས་རང་སའི་སྒྲ་འཛིན་པ་ཡུལ་རྟེན་མཚུངས་ཞིང་། དབང་པོ་དང་མི་མཚུངས་པ་དང་། གོང་མའི་སྒྲ་འཛིན་ན། ཡུལ་དབང་པོ་མཚུངས་ཞིང་། ལུས་དང་མི་མཚུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་གཟུགས་ཁམས་པའི་དབང་པོ་

གཉིས་དང་། ཡུལ་གཉིས་དང་། ལུས་བརྟེན་ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ། སྔར་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་བཤད་པ་དེ་དང་དྲ་བར་ཞེས་པར་བྱའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་བརྩི་བ་དང་། གཟུགས་

ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལ་བརྩི་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། འདོད་པ་པས་འདོད་པའི་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་གསུམ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན། ལུས་དང་དབང་ཡུལ་གསུམ་ག་ས་མཚུངས་པ་

ཡིན་ཏེ། དབང་པོས་ཡུལ་དང་དབང་རྟེན་ཕྲད་ནས་

འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ལུས་དབང་ལ་བརྩི་བ་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་ལ་བརྩི་བ་མ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་གཟུགས་ཁམས་པས་རང་སའི་རིག་བྱ་

ལ་རིག་པ་ན། གསུམ་ག་ས་མཚུངས་

@056B ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་རྟེན་ཕྲད་ནས་འཛིན་དགོས་པའོ་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ན་ཞེས་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་ན་དྲི་རོ་མེད་དེ། ཁམས་ཟས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་སྐྱེས་པས་དྲི་རོ་

དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏུ། ཡུལ་མེད་པས་ཡུལ་ཅན་རྣམ་

ཞེས་གཉིས་ཀྱང་མེད་ལ། ལུས་ཡོད་ཀྱང་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་མེད་ན་རོ་ལྟར་ལུས་མི་མཛེས་པར་འགྱུར་ལ། ལུས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ནི། ལུས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཡང་ཆགས་པས་

སྔོན་དེ་འི་ལས་བསགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནས་ལྕེའི་

ཁམས་གཉིས་ནི་དེ་ན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁམས་གསུམ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་ཡིད་ལས་

མཚུངས་བརྗི་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་བརྗི་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་འདོད་ཁམས་པའི་ཡིད་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་དང་སྲིད་པའི་སས་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་པ་

པའི་ཡིད་ལ་དགེ་སོགས་ཚོགས་གསུམ་ཡོད་ལ། དགེ་བ་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྦྱོར་བྱུང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་

ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཁམས་གསུམ་ག་ན་ཡོད་ལ། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི། འདོད་གཟུགས་ཁོ་ན་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་པ་ཤས་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ།

@057A ༄༅། །གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡང་སྔ་མ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ཐོས་བྱུང་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་

ཆོས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ཀུན་འགྲོ་དང་ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་རིགས་ལྔ་ག་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་
འགྲོ་བསྐལ་པ་མཉམ་པས་ནི་རང་གི་རིགས་ལྔ་ཆར་

ལ་དམིགས་ལ། བསྐལ་པ་མི་མཉམ་པས་ནི་ས་དགུ་གའི་རིགས་ལྔ་ག་ལ་དམིགས་སོ། ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། ཐ་མལ་པར་འདུག་པ་དང་། མངོན་པར་འདུད་བྱེད་པ་ལས
བྱུང་བའི་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་གཟོ་གནས་པ་གཉིས་

དང་། སྤྲུལ་སེམས་ཏེ། དེ་དག་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་པའི་ཤེས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཡིད་ယུལ་དང་
བཅས་པ་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་གཉིས་ཀ་

ཡོད་དེ། དེའི་ཡིད་ཀྱིས་རང་སའི་ཆོས་དང་ཟག་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་

ཟག་བ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གསུམ། ཕུང་པོའི་གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམས་དེ་དང་

@057B འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེས་སོ། །མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་སྙམ་དུ་དགོས་པ་སྐྱེད་པ་སྟེ། འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལན་ལ་གསུམ།

གནས་དང་གནས་པའི་རིམ་པ་དང་། རྟེན་བརྟེན་པའི་རིམ་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། གསུམ་ག་མདར་བསྟན་

རྒྱས་བཤད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་གོ་རིམས

དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་བཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་དང་པོར་བསྟན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་ཕྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོ་བཞི་པོ་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་

ལ་ཉེ་པར་འགྲོ་བ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཟུགས་མི་འདྲ་བས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པས་དེ་འབྱེད་པའི་གཟུགས་ཕུང་དང་པོར་བསྟན། ཚོར་བ་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་གཟུགས་ཁམས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་ཚོར་བ་མི་འདྲ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ཚོར་ཕུང་དེའི་རྗེས་

དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ། འདུ་ཤེས་མི་འདྲ་བས་ཕྱེ་བས་དེའི་རྗེས་སུ་འདུ་ཤེས་དང་། སྲིད་རྩེའི་འདུ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་སྤྱ་མ་ནི་ཞེས་ཏེ། རྟེན་དང་

བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏེ། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཕྲད་པ་ལས་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཕྲད་པ་ལས་ཚོར་བསྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་ཞིང་། ཇི་ལྟར་ཚོར་བ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་འདོད་

@058A ༄༅། །པར་བྱེད༔ འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་མར་བཟུང་བ་དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད། སེམས་པས་འདུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་
རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སེམས་

པར་བྱེས་པས་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཀུན་ནས་ཞེས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་ཏེ། གཟུགས་ཕུང་
དང་སོ་སོར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྟེན་བཅས་

ཀྱི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཚམས་མེད་པར་དགེ་རྩ་གཅོད་པ་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆགས་བྲལ་བསྒོམས་པ་སོགས་འབྱུང་བས་གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་ཕུར་དང་

པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་ཕུང་པོ་བར་མ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་ཞེན་པ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྐྱེས་པ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པར་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་

བཞིན་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་ལོག་སྟེ་གང་གིས་རྣམ་པར་བྱང་བས་བྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནམེད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཉན་ཐོས་དན་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སང་

རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དམིགས་པས་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་པ་ལ་རྒྱུ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་གང་ཟག

@053B གྱི་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པར་སྟོན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དགེ་བ་ཞེས་ཏེ། སྔམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་

པར་བྱ་སྟེ། གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་བདག་ཉིད་སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཆ་ལ་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ནམ་མཁའ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གཟུགས་མེད་ཙམ་ཏེ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀག

ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འབྱེད་པའོ། །གོམ་བཀག་པ་ལ་ཕྱེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། །གོ་འབྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། སོ་སོར་ཞེས་སོ། །ལན་

ནི། གང་ཞེས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འགོག་པའོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་བཀག་པའི་འགོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་གནས་

བཀག་པའི་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། སོ་སོར་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གང་ཞེས་ཏེ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་བྲལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་བ་

བཀག་པའི་འགོག་པ་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་བཀག་པའི་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། མིག་གཡོ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་

@054A ༄༅། །འགོག་པ་གང་། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །འདི་དང་འོག་མ་གཉིས་ཀྱང་དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་དགག་འདུས་མ་བྱས་སུ་སྟོན་པ་མིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། འདུ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་

སོ༔ ༔ལན་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་། སྲིད་རྩེ་ལས་གྱེན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་འཇུག་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འཁོར་བཅས་

དང་། ཉེན་ཡིད་འཁོར་བཅས་བཀག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་མདུག་བསྡུ་བ་ནི། གཟུགས་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འདུས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་
གཟུགས་ལྔ་དང་། ཕུང་པོ་བར་མ་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་

རྣམས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དྲི་བ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཞེས་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་
ལ་མཁས་པར་བྱས་པའི་སློ་ནས་མཁས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་

ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཟད་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་

མཆེད་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་དུ་འདུས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སུ་འདུས་པར་གོང་དུ་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

རྫས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ནི་མེད་ཀྱི། རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་མི་

@054B འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བར་ཟད་དོ། །དོན་བསྡུ་པའི་དགོས་པ་ནི། དོན་མང་པོས་འཇིགས་པ་སྤང་བ་དང་། བཤད་ཚུལ་

ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ་གཉིས། ས་བོན་

གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བུ་བཞི་དཔྱད་པ་དང་། རྟེན་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡུལ་ལ་ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཁྱད་པར་བརྗེ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་པོ་

གཟུགས་ཅན་ལ་མུ་བཞི་སྦྱར་བ་དང་། ཡིད་ལ་མུ་བཞི་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཕུང་པོ་རྣམས་གཞག་ཏུ། མིག་ཅེས་ཀྱང་བྱ། ཁམས་རྣམ་གཞག་ཏུ། མིག་གི་ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ན་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཁམས་རྣམ་གཞག་གི་ཞར་བྱུང་ངོ། །ལན་ནི། མིག་ཡིན་ལ་ཞེས་

ཏེ༔ སྔ་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མིན་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་མིག་མིག་ཡིན་ཀྱང་། མིག་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པས་མིག་གི་ཁམས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་སྔ་མ་མིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒོ་ངའི་ནང་དུ་འདུག་པ

མིག་མ་རྫོགས་པ་དང་། དེའི་འོག་མ་བཞི་རིམས་པ་བཞིན་དུ་མའི་མངལ་ནས་པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པ་བདུན་ཕྲག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་འབུར་པོ་ལྟ་དད་ཙམ་བདུན་ཕྲག་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་མིག་དབང་མ་རྫོགས་པའི་

སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མིག་ཞར་བ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བར་ནམས་པའོ། །ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མིག་གི་རྒྱུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མིག་ཐོབ་

@055A ༄༅། །ལ་མ་ཉམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ཡང་སླར་འདོད་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་

ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མུ་བཞི་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བ་བྱས་ལ། མིག་ཞེར་བ་ཞེས་པའི་ཐད་དུ། རྣ་བ་ཉམས་པ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བུ་གཉིས་པའི་ཐད་དུ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བོའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་

གྱི། སྔོངའི་ནང་ན་འདུག་པ་སོགས་སྦྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་དུས་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཡིད་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །ལན་ནོ། །ཡིད་ཅེས་ཏེ། སྔ་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་

ཐ་མའི་ཡིད་བྱུ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་སྔ་མ་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བྱུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མི་བཟུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཉེན་ཡིད་

མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡིད་མངོན་གྱུར་པར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་མཐར་

ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་ཉིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པ་པ་ཀུན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ངེས་པ་མེས་ནང་

ངོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་བརྟེན་

@055B ནས་བསྐྱེ་བ་དང་། ཡིད་ལ་བརྟན་ནས་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མིག་དང་རྣ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེ་བ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་བསྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། མིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྣ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། གང་དུ་ཞེས་སོ། །ཡུལ་རྟེན་དབང་པོ་གསུམ་པོས་མཚུངས་སམ་མི་མཚུངས་ཞེས་དྲི། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་མཐུའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་དྲིས་པ་

སྟེ། ཞར་བྱུང་། འདི་གཉིས་ནི། རྣམ་ཤེས་དྲུག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཞར་བྱུང་ངོ་། །ལན་ལ་བསྟན་པ་དང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཞེས་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་
བལྟ་བའི་ཚེ། །ས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ཅི་རིགས་

སུ་ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས་པས་རང་སའི་མིག་གིས་རང་སའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་ག་ལ་མཚུངས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། གོང་མའི་མིག་གིས་འོག་མའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟ་བུ་ཡུལ་
དབང་པོ་མི་མཚུངས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།ལ། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་

ནོ༔ །འདུ་ཤེས་དང་སྨིན་རྒྱུ་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། མི་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་ཆེད་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨིག་རྒྱུ་ནི། ཤིན་ཏུ་གཡོ་བ་དང་། ཤེས་པ་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་བུས་
ཡུལ་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདུ་ @061A ༄༅། །ཤེས་ལ་ཡང་ཆོས་བཞི་ཡོད་པས་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་དང་ཆུ་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། སྙིང་པོ་
མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཆུ་ཤིང་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལྟར་འདུ་བྱེད་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་

བ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེ་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་ཚེ། དཔྱད་བཟོད་པའི་སྙིང་པོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྟག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་སྒྱུ་མ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། བདག

མེད་པ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་པོས་བྱས་པ་དང་། ལམ་གྱི་གཞི་མདོན་འདུག་པ་དང་། སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་། སྒྱུ་མ་བྱེད་མཁན་དང་འདྲ་བའི་རང་རྒྱུ་འདུ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་

བྱ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ། སྣང་བ་ལར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྣང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རྩོམ་པ

འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱང་བའི་ཆེད་དུ་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགུ་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་

པོ་ནི། ཕུང་པོ་དང་ཞེས་ཏེ། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བསྡུས་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་

@061B བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གླིང་སྐབས་བ་དང་། རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དྲི་བའི་ཚིག་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་ཤེས་ན།
རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་རྟོགས་སླ་བས་ཐོག་མར་དེའི་བསྡེ་མ་དུ་

ནི། འདི་ཡོད་ཅེས་པའོ། །སྡོམ་ལ། ཚིག་གི་བསྡོམ་དང་། དོན་གྱི་བསྡོམ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་། སྤྱིའི་བསྡོམ་དང་། བར་བསྡོམ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། གྲངས་ཀྱི་
བསྡོམ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྡོམ་སོགས་དུ་མ་

ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇུས་ཡོད་ཅས་ཏེ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་རྣམ་སྡེ་ཆེན་བདུན་དུ་འདུས་ཏེ། ཇུས་ཡོད་སོགས་བཞིའི་སྡེ་ཚན་ནས། རྐྱེན་སོགས་བཅུ་གཅིག་གི་སྡེ་ཚན་གྱི་
བར་བར་རྣམས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དྲིས་ཤིང་། དེའི་ལན་བསྟན་པས་དེ་གཉིས་ལ་རྨོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པས་དགོས་པ་དྲིས་ཤིང་།
དེའི་ལན་བསྟན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་རྨོངས་

པ་སེལ་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྫས་ཡོད་སོགས་བཞི་དང་། ཤེས་བྱ་སོགས་གསུམ་དང་། གཟུགས་ཅན་སོགས་དྲུག་དང་། ཟག་བཅས་སོགས་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱུང་སོགས་བརྒྱད་
དང་། འདས་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། རྐྱེན་

སོགས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །སྤྱི་ཚན་དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་པའི། རྫས་ཡོད་ལ་དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །ཕུང་པོ་དང་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་
དང་། མཚན་གཞི་དང་། དགོས་པ་ཤེས་

@062A ༄༅། །པར་འདོད་པས་དྲིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ནི། བརྗོད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་རང་

རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དུ་འགྱུར་པ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར། དེ་དག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རིགས་སམ་རྣམ་
པར་ལ་ལྟོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫས་

སྒྲུ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་སྤྲངས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་

ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །སྤྱི་མ་ལྟར་འགོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ལན་ནི། བརྗོད་པ་དང་ཞེས་ཏེ། རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་བློ་ཡུལ་ལ་ཤར་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དང་། རང་མ་ཡིན་དུ་མ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་ལྟེས་

པ་བུམ་པའི་མིང་དང་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ནམ་རྣམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་

པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་ལྟོས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པར་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་གསུམ་གྱིས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་བཏགས་

@062B པ་ཙམ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་སྤྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཀུན་ནས་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་སྡུག་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་

བྱ་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་འཕེལ་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྒྱུར་ཞེན་པ་སྤྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །

ལན་ནི། རྣམ་པར་ཞེས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་

པའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་གཞིར་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཚན་གཉིས་པ་ལ་གསུམ།

ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་མཚང་ཞི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་བཤད་པ་དང་། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་

@063A ༄༅། །ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ལན་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དང་། སྤྱར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ། །ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཞེས་ཏེ། ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ལྔས་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞི་གཟུགས་ནས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བར་རྣམས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་དུ་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཞི་ཤེས་

པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་(I)་ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་ཞེས་བྱར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཆགས་སོགས་དང་དད་སོགས་གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཆེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཞེས་བྱང་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཕེལ་འགྲིབ་ལ་སོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཞེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་

དགས་པའི་རྣམ་བྱང་ཞེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་པར་བྱ་བ་དག་གོ །གསུམ་པ་ན་(I)། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་

དང༑ ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་

@063B ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་བར་མ་གཉིས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྡན་པ་མིན་
པའི་འདུ་བྱེད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོའི་ནང་ནས་འདུ་

བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ལའང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་
བསྡུས་པའི་བརྒྱད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་

བསྡུས་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ལ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། སློབ་མི་སློབ་ཐུན་མོང་གི་ཤེས་

པ་དང་། མ་སློབ་པའི་ཤེས་པ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་དང་ཐུན་མོང་ག་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཐོས་བྱུང་བང་བསམ་བྱུང་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་

བསྒོམ་བྱུག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་རིམ་བཞིན་དུ་དང་པོ་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་སློབ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དོན་དམ་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་བསྡུས་པ་
བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་

བསྡུས་པ་དྲུག་པ་དང་། བདུན་པ་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ སུན་འབྱིན་པ་ཤེས་པ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ལ་ཞེས་ཏེ། ཤེས་
བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཕུང་པོ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་

@064A ༄༅། །པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཤེས་པ་པོ་དང་མཐོང་བ་པོར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་
དུ་མར་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་འཇུག

ཚུལ་གྱི་སྒོ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དང་པོ་བཞི་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ལྷག་མ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་དབང་ཤེས་ལྔ་སྟེ། དེ་ཡུལ་ལྔ་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་ཤེས་པར་བྱ་བས་ན་ཡུལ་ལྔ་ཤེས་པར་བྱ་བར་

བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། དེས་དོན་དང་དབང་
པོ་སོགས་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ནི་ཉོན་

ཡིད་དེ། དེས་ཀུན་གཞི་ལ་ངར་འཛིན་པས་ཀུན་གཞི་ཡང་རྣ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་དང་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྒྱུའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

སོགས་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་རིག་སྣ་ཚོགས་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་། །གཉེན་པོ་བག་ཆགས་མཚམས་སྦྱོར་གྲོལ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
སྐྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རིག

པ་སྟེ། དེ་ཀུན་གཞི་ལ་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་རྟོགས་པ་དཀའ་བས་ཕྲ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་ཕྲ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བདུན་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བལྟའོ། །རྣམ་
ཤེས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་བཟུང་བྱ་ཡིན་པས་

@064B ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་པ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཀུན་ཏུ་ཞེས་ཏེ།

སྤྱང་བྱའི་ཆོས་རྣམས་མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བས་མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དག་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་གསུམ་དང་། ཧྲག་པ་དང་། ཆད་པར་

ལྟ་བ་སྤང་བ་དང་། དབུ་མའི་ལམ་ལ་དགོད་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་

དང་། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྲ་ཕྲ་རགས་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆགས་བཅས་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། རང་གཞན་

གྱི་འདས་པའི་ཚེ་རབས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོང་བ་ཤེས་པ་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་། རང་གཞན་གྱི་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བར་འགྲོ་བར་ཤེས་པ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའམ་ལྷའི་མིག་གིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སྲིད་པ་ལས་

ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། །མངོན་ཤེས་དྲུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་མངོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཆོས་གསུམ་ཐམས་ཅད་

@065A ༄༅། །ཀྱང་ཞེས་སོ། །མངོན་ཤེས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་ཏེ། སྡེ་ཚན་གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་། བསྟན་ཡོད་བསྟན་མེད་དང་།

ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་དྲི་བ་གསུམ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གཟུགས་དེ་ཡི་ཞེས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་ལ་ནི་ཤུར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་

དང་པོ་བཅུ་གཅིག །དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཕྱི་མ་དྲུག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་བཞི་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་ཞེས་ཏེ། དགའ་བའི་ཀུན་
འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་པ་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་བར་ལྔ་སྟེ། དྲུག

བཏགས་པ་བ་དང་། ལྷག་མ་བརྒྱད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། འབྱུང་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་གཟུགས་གཞན་དང་ལྡན་པས་གཟུགས་ཅན་དང་། ལྷག་མ་
བདུན་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་གཟུགས་

ཅན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། གཟུགས་དེའི་བདག་ཉིད་མདོར་བསྟན་དང་ལྷག་མ་དྲུག་གིས་དེ་ཚད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་པ་ལ་ཡང་རིག་པས་
གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་གཙོ་བོར་ཚད་པ་གསུམ་

ཡོད་དེ། ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། བསགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དཔྱད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་གཙོ་བོར་ཚད་པ་གསུམ་ཡོད་
དོ། །ཡུལ་ཉེ་བར་བསྟན་དུ་རུང་བ་སོགས་

@065B གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་བ་དྲུག་ལ་ཡང་དང་པོ་གསུམ་ནི་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་དགའ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུའི་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་འབྲེལ་པ་སོགས་ཏེ། འབྲེལ་

པ་ནི་མངོན་གྱུར་དང་འབྲེལ་པ། རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ནི། ས་བོན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གཟུགས་དམིགས་པར་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་དང་། མྱ་ངན་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པར་བྱ་བ་དང་། ངག་ནི་

གཟུགས་ཅན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པས་གཟུགས་

ཅན་དུ་ལྟའོ། །ཕྱི་མ་དྲུག་ནི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སྲེད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལུས་ལ་སྲེད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལུས་དང་། འཕགས་པ་སློབ་པའི་ལུས་དང་། མི་སློབ་པའི་ལུས་

རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ལྔ་དང་། དྲུག་པ་

ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཙམ་མོ། །དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་ན། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །སྤྱང་ན་དངོས་

བཏགས་ཕྱེ་ནས་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་ཅན་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། གཟུགས་ཅན་ཞེས་ཏེ། གོ་བར་ཟད་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་སོགས་
ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་

བདག་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བསྟན་ཡོད་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི་མིག་གི་ཡུལ་གྱི་ནི་
ཞེས་སོ། །སྔོན་པོ་སོགས་མིག་གི་ཡུལ་ན་རྟེན་@066A ༄༅། །དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་ཡུལ་གོ་ས་ནོན་པར་བསྟན་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་
གཟུགས་ཅན་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་བསྟན་ཡོད་དེའི་

བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཉི་ཤུག་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྟན་ཡོད་དངོས་དང་ཉེར་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་བཅོ་ལྔན་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱི་མ་དྲུག་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དངོས་བཏགས་གཉིས་སུ་

དབྱེ་བ་དང་། ཕྱི་མ་བསྟན་ཡོད་དང་བཅས་པ་མཚན་ཉིད་པའོ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །དང་པོ་བཏགས་ཕྱེ་ན་རི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
ཁོ་ན་ལ་བསྟན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

བསྟན་ཡོད་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟན་མེད་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་ཏེ། བསྟན་ཡོད་ལས་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་

ཡང་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དགོས་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྟན་མེད་སྟོན་པའི་ཚིག་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ལས། དོན་དང་ཚིག་ལོག་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཁམས་བཅུ་བདུན་ནི་བསྟན་མེད་

དངོས་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འདྲ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཅི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གོ་བར་ཟད་དོ། །བསྟན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་

@066B ཀྱི་དང་པོ་ཐོགས་བཅས་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་སོ། །ལན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་ཡོད་དུ་ཞེས་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་

འདི་ནི་འདི་ནའོ་ཕ་གི་ནའོ་ཞེས་བསྟན་ཏུ་རུང་བའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། རང་བཞིན་ཆ་ཕྲ་བ་རླུང་དང་བར་སྲིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དང་། བྲི་བ་ཆ་ཕྲ་བ་རྡུལ་

ཕྲན་དང་། སེམས་དབང་བསྒྱུར་བ་ཆ་ཕྲ་བ་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལུས་ཏེ། ཆ་ཕྲ་བ་གསུམ་ལས་ལོག་པ་རྩིག་པ་དང་འོད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་། གཟུགས་རགས་པ་དང་རྩིག་པ་སོགས་ལ་ཐོགས་རྒྱུགས་དང་བཅས་པའི་

སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཏེ། རིགས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཞེས་ཏེ། ཞེ་སྡང་བདེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་བཅས་སུ་བཏགས་ཏེ། ཞེ་སྡང་ཐོགས་པས་ན་ཐོགས་བཅས་སུ་བཏགས་པའི་

ཕྱིར། རིགས་ལ་བསམས་ནས་ཆོས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེ་སར་ཐོགས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །དངོས་བཏགས་ཕྱེ་ན། ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་བཟུགས་མ་གཏགས་པའི་

གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཕྱོ་ན་ཐོགས་བཅས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐོགས་བཅས་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་

བ་མ་ཡིན་པར་ཐོགས་

@067A ༄༅། །རྒྱུགས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཐོགས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ཐོགས་བཅས་

ལས་ལོག་སྟེ། ཐོགས་མེད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་སུ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་དང་། ཚ་ཕྲ་བ་གསུམ་རིགས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་སོགས་དང་། ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པར་མི་རུང་བ་བཏགས་པའི་ཐོགས་

མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་ན། ཐམས་ཅད་

ཀྱང་ཐོགས་མེད་དང་། ཕྱེ་ན། ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་། མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཐོགས་མེད་དོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅམ་དུ་

བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །བཞི་

པ་ཟག་བཅས་སོགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལ་དྲུག །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་། ཐབས་བཅས་ཐབས་མེད་དང་། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་། ཞེན་པ་བརྟེན་པ་དང་། མངོན་འབྱུང་བརྟེན་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག

རྟེན་ལས་འདས་པ་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཟག་བཅས་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཟག་པ་ཞེས་ཏེ། རྒྱ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་དག་མཚུངས་ལྡན་གྱི་

སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་དབང་པོ་དྲུག་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཚུངས་ལྡན་དང་བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་

@067B འཕེན་པས་ཟག་པས་བཅིངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་གོང་མའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མའི་ཟག་པའི་ས་བོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དེར་སྐྱེ་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན།

ཟག་བཅས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟག་པའི་ཆོས་འཕེལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བསམ་བྱུང་གིས་འི་བསྒྱུ་བ་ལས་ཟག་བཅས་

ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལྷུས་ཤེས་པར་བྱ་བར་བཤད་དེ། གཞི་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། དམིགས་པ་དང་མངོན་པར་སྐྱེ་བའོ། །གཞི་ནི། གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་

ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་དང་། དགེ་(I)་དགེ་ལྟུང་མ་བསྟན་སོགས་

སོ༑ །བག་ལ་ཉལ་སོགས་ནི་རྟོགས་པར་སླའོ། །མཚན་གཞི་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་དང་། ཁམས་བཅོ་ལྔ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་

ཀྱི་ཕྱོགས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འཁོར་བཅས་དང་། འདུས་མ་བྱས་མ་

གཏོགས་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་སོ། །ཟག་བཅས་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི།

ཟག་པ་དང་ཞེས་ཏེ། ཟག་པའི་སྒྲོ་དུག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་

ནས་ཟག་མེད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྩ་བ་དང་ཉ་བའི་ཉོན་མོངས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དངོས་བཏགས་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཟག་མེད་དངོས་ནི།

@068A ༄༅། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷན་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་རྗེས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བྲལ་བར་ཞེས་སོ། །ཉེར་ལེན་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི།

ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཚུལ་སྔར་བསྟན་པ་གསུམ་པོ་དེས་མི་ལྡན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འཐབ་བཅས་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། འཐབ་པའི་རྒྱུ་དང་འཐབ་པ་དངོས་ཀྱིས་ཤེས་

པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་མ་ནི་ལུས་ཀྱིས་དབང་དུབ་ཡས་པ་དང་། ལུས་ངག་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ངག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚིག་དོན་རྣམས་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། འཐབ་པ་དངོས་ནི། ལུས་ངག་མི་མཐུན་པར་

ཞུགས་པ་དེ། དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་སླངས་ནས་མཚོན་བྱ་ལེན་བ་ཆོས་ཅན། འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཐབ་པའི་སྒོ་དྲུག་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འཐབ་བཅས་དུ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། འཐབ་བཅས་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་འཐབ་མེད་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ལན་ནི། འཐབ་པ་དང་ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། འཐབ་པའི་སྒོ་དྲུག་གང་ཡང་མ་འཕྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་སྙེད་པ་འཐབ་མ་མེད་པ་ཡང་དེ་སྙེད་དོ། །འཐབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་འཐབ་པ་དང་ཞེས་སོ། །

@068B གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། ཟང་ཟིང་དངོས་ནི། ཡང་སྲིད་པའི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་དུག་གསུམ་ལ་ཡང་ཟང་ཟིང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེ་སྡང་གི་སྒོ་ནས་ཆགས་

པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །འདོད་པའི་སོ་སྐྱེའི་ཕྱུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཟང་ཟིང་དང་

བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དེའི་བདགས་ཉིད་སོགས་སྒོ་དྲུག་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཚུལ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ལ་བརྟགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟང་ཟིང་དང་བཅས་
པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། འཐབ་བཅས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ཟང་ཟིང་མེད་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཟང་ཟིང་དང་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམགྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་
དང་། འཐབ་མེད་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་(MTMSA)ན་གཞི་དང་དགོས་པ་གསུམ་

གྱིས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཞེན་པ་བརྟེན་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་
སོ། །ལན་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་

ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་དང་དགོས་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ནི་ཞེན་པ་དངོས་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་དུག་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་རྩ་བ་དང་། ཉེས་ཉོན་ཐམས་ཅད་ལ་

@069A ༄༅། །ཞེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེ་སྡང་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ནི། འདོད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས་དེར་བཞག་གོ །རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། ཞེན་པ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེན་པའི་བདག

ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་ཞེན་པའི་སྣོ་དུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་དུ་མེ་ཡོད་དེ། ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པའི་གྲངས་དེ་སྙེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེན་པ་བརྟེན་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་ཡོད་

དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མངོན་གྱུར་

བརྟེན་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཞེན་པ་ཞེས་ཏེ། མངོན་འབྱུང་བརྟེན་པ་ཡང་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པ་དྲང་བྲལ་བ་ཞེན་པ་བརྟེན་པ་

ལོག་པའི་སྣོ་ནས་མཚན་ཉིད་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་འདྲ

བར་དབྱེ་བ་དང་། དགོས་པ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མངོན་འབྱུང་བརྗེན་པ་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདག་ཡོད་པར་བཟུང་ནས། ཟང་ཟིང་བདག་ཅེས་སོ། །ལྟ་པ་ལ་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་

འདུས་བྱས་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནོ། །གང་ལ་ཞེས་ཏེ། ཕུང་པོ་ཆས་ཅན། འདུས་བྱས་སུ་ལྟ་སྟེ། སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་མཆོན་ནུས་མོད་ཀྱི། གཞན་གཉིས་སློས་པ་ནི་

སྐྱེ་བའི་མཐའ་འཇིག་པ་དང་། གནས་པའི་མཐའ་གཞན་དུ་འགྱུར་པས་བསྡུས་པས་བསྡུས་པས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་ཤེས་ནས་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་དུ་མ་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

@069B འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཆོས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟགས་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་རང་གི་ངོ་བརྟག་པ་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་གཞན་འགྱུར་དུ་བ་དང་། སྣས་ཁས་བླངས་པས་

དེ་ལྟ་སྨོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་གྱིས་དྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ད། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་དགོས་པ་ལ་རྨོངས་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་དྲིས་པའི་
ཕྱིར། ལན་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་ངོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་

ཞེས་ཏེ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་བྲལ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་མིན་པའི་ཆོས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་
བསྡུས་པ་བརྒྱད་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་རྟག་དངོས་ཀྱི་སྟོང་

པའི་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ལ་འདུས་མ་བྱས་སུ་
བཤད་པ་ཡང་ཐོས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེས་པའོ། །ལན་ལ་དམ་

འཆའ་དང་། འཐད་པ་དང་། མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །གང་ལ་བསམས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་ལྟོས་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་སྐྱེ་འཇིག་དང་ལྡན་པས་འདུས་མ་བྱས་
ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཞེས་རེ། ཟག

མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲངས་མཐའ་དག་ལ་ལྟོས་ཏེ། འདུས་བྱས་མ་ཡིན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྐྱེ་འཇིག་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་

@070A ༄༅། །རྣམ་ཀྱིས་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རེ་ཡང་བྱེད། རེས་འགའ་རྒྱུབ་ཀྱིས་ལྡོ་བའི་དངོས་པོ་འཇིགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་ཡང་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོ། །ལན་ནོ། །དོན་ཞེས་ཏེ། ཕུང་གསུམ་ཡན་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་དོན་གང་གིས་འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དེས་འདུས་མ་བསམ་ཡིན།

ལན་ཉོན་གྱི་འདུ་བྱེད་པའི་དོན་གང་གིས་འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་མིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་འདི་ལྟར་བར་བྱ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་

གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་དུ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ༈ བམ་པོ་གཉིས་པ་ནི་ཞེས་པའོ། །དྲུག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་

དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཁམས་གསུམ་པར་ཞེས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཟུང་འཛིན་རྟོགས་ཐ་དད་ཀྱིས་

སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་སྐྱེ་འཕགས་

@070B སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་སྣང་བ་མ་གཏོགས་ཕུང་པོས་བསྡུས་པ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་བཅོ་ལྔ་དང་གསུམ་གྱི་

གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྷུར་སློས་པ་དེ་དང་། འདུས་མ་བྱས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་ཆོས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་བ་དྲི་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། ཁམས་

གསུམ་པའི་ཞེས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་མིང་དོན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་དང་། ངོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཙང་

བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་

གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དུ་མར་དབྱེ་ཡོད་སོགས་